

انجیل متّی

۱

عیسی مسیح شجره‌نامه

^۱ عیسی مسیح شجره‌نامه، داود پسر، ابراهیم پسر:

^۲ ابراهیم اسحاق پیر، اسحاق یعقوب پیر و
یعقوب یهودا و اونه برآرأنه پیر بو.

^۳ یهودا فارص و زارح پیر بو
و اوشأنه مار نام تامار بو.

فارص حصرون پیر و حصرون رام پیر،
^۴ رام عمیناداب پیر، عمیناداب نحشون پیر و
نحشون سلمون پیر بو.

^۵ سلمون بوغز پیر بو. بوغز مار نام، راحاب بو.
بوغز عوبید پیر و عوبید مار نام، روت بو.
عوبید یسايه پسر بو.

^۶ یساى داود پادشاه پیر بو،
و داود سليمان پیر بو.

سليمان مار، پيشتر اوريما زن بو.

^۷ سليمان رحبعام پير، و رحبعام آبيا، و آبيا آسا پير بو.
^۸ آسا يهوشافاط پير،

يهوشافاط يورام پير، و يورام غريا پير بو.

^۹ غريا يوتام پير، يوتام آحاز پير، و آحاز حزقيا پير بو.

^{۱۰} حِزْقِيَا مَنَسِّى پُئْر، مَنَسِّى آمُون پُئْر، و آمُون يوشايا پُئْر بو.

^{۱۱} يوشايا يِكُنْيَا و اونه برأأنه پُئْر

در آن وخت یهودیان به بابل تبعیده بوسته بید.

^{۱۲} بعد از تبعید یهودیان به بابل:

يِكُنْيَا شِئْلَتْنِي ئِيل پُئْر و شِئْلَتْنِي ئِيل زِرُوبَابِل پُئْر بو.

^{۱۳} زِرُوبَابِل آبِيهُود پُئْر، آبِيهُود ایلیاْفِیم پُئْر،

و ایلیاْفِیم عازور پُئْر بو.

^{۱۴} عازور صادوق پُئْر، صادوق یاکِیم پُئْر،

و یاکِیم ایهُود پُئْر بو.

^{۱۵} الیهُود ایلعاَزَر پُئْر، ایلعاَزَر مَتَان پُئْر،

و مَتَان يعقوب پُئْر بو.

^{۱۶} يعقوب یوسف پُئْر، و یوسف مریم مَرَد بو کَى،

عیسی مَعْرُوف به مسیح جه اون بدنیا بمو.

^{۱۷} آطُوبی جه ابراهیم تا داود روحه چهارده نسل و جه داود تا زمان تبعید

یهودیان به بابل چهارده نسل، و جه زمان تبعید تا مسیح چهارده نسل بید.

عیسی مسیح تولّد

^{۱۸} عیسی مسیح تولّد آطُوبی رُخ بده: عیسی مار مریم، یوسف نامزد بو. اما پیشتر جه اونکی به

همدیگه فارسید، معلوم بوبوسته کی مریم جه روح ^{القدس} آبستنه. ^{۱۹} جه اویه کی اونه مَرَد یوسف،

مردی پارسا بو و نخواسته کی مریم رسوا ببه، آجور فکر بوکوده کی بدون سروصدا جه اون جدا ببه. ^{۲۰}

اما هو وخت کی آن تصمیمه بیگیفتة، خداونده فرشته خوابه میان اونه ره ظاهربوسته و بوگفته: "ای

یوسف، داود پسر، جه انکی مریم کَرَه به زنی گیری نوہترسان، چون اوچی کی در اون قرار بیگیفتة،

جه روح القدسه. ^{۲۱} اون پسربی بدنیا خواهه آوردن کی، تو باید اونه نام عیسی بنی. چونکی اون خو قومه

جه اوشانه گونایان نجات خواهه دِئَن. ^{۲۲} آشَان همه رُخ بدَه تا اوچی کی خداوند به زبان نبی بوگفته بو،

حقیقت پیدا کونه کی:

^{۲۳} باکره‌ای آبستن بوبوسته، پسربی بدنیا خواهه آوردن

و اونه نام عمانوئیل خواهد نئن کی، یعنی خدا آمی امره يه.
^۴ وختی یوسف جه خواب ویریشه، اونچی کی خداونده فرشته اونه فرمان بدانبو،
انجام بده و اونه به زنی بیگفته.^۵ اما اونه امره همبستر نوبوسته تا اون خو پسره
بدنیا باورده و یوسف اونه نامه عیسی بنه.

ستاره‌شناسانه ملاقات

^۱ چونکی عیسی در زمان هیرودیسه پادشاه در بیت‌لحم یهودیه بدنیا بمو، چند تأ ستاره‌شناس جه
مشرق زمین به اورشلیم بمودی^۶ و واورسدی:
"کویه ایسا اون مولود کی، یهوده پادشاهه؟ چونکی اونه ستاره‌یه مشرقه میان بیده‌ایمی و اونه
پرستشه ره بموییمی."^۷ وختی آن خبر به هیرودیسه پادشاهه گوش فارسه، اون و تمام اورشلیم اونه امره
هراسانه بوستیدی.

^۸ هیرودیس تمام سران و کاهنان و علمای دین قومه دخده و اوشأنه جه واورسه: "مسیح کویه
باید بدنیا بایه؟"^۹ جواب بدیدی: "در بیت‌لحمه یهودیه، چونکی نبی در آن مورد آطو بینویشته داره:
^{۱۰} ای بیت‌لحم کی، در یهودا سرزمنی،
تو یهودا فرمانروایانه میانی کم نی‌ای.
چونکی جه تو فرمانروایی ظهورخواهه کودن کی،
می قوم اسرائیله چوپانی خواهه کودن. »

^۷ پس هیرودیس ستاره‌شناسانه مخفیانه خو و رجه دخده و زمانه دقیقه ستاره ظهور کودنه اوشأن
جه واورسه.^۸ جه آن پس اوشأنه به بیت‌لحم اوشه کوده و اوشأنه بوگفته: "بیشید درباره اون زاک به‌دقّت
تحقیق بوکونید. وختی اونه بیافتید، مره و اخیر کونید تا منم بایم و اونه سجده بوکونم."^۹ ستاره‌شناسان
بعد از پادشاهه حرفان اوشه بوستیدی و ستاره‌یی کی در مشرق بیده‌بید، جه اوشأن پیشاپیش شووندویو
تا سرآخر مکانی کی، اون زاک اویه ایسا بو، اونه جور بیسه.^{۱۰} آشأن ستاره دئنه آمره خیلی خوشحاله
بوستیدی.^{۱۱} وختی وارد خانه بوبوستیدی و زاکه با اونه مار مریم بیده‌دی، خوشأنه دیمه زمینه سر بندی
و اون زاکه پرستش بوکودیدی. جه آن پس خوشأنه صندوقچه‌یانه وأکودیدی و سوغاتی جه طلا و گندر

و مرّ اونه پیشکش بوکودیدی. ^{۱۲} و چونکی خوابه میانی هشدار بیگیفته بیدی، جه ایته راه دیگه به خوشائنه دیار بوشودی.

فرار به مصر

^{۱۳} بعد از ستاره‌شناسانه شوون، خداونده فرشته در خواب یوسفه ره ظاهر بوسته و بوگفته: "ویریز، زاک و اونه ماره بیگیر و به مصر فرار بوکون و اویه بیس تا تره خبره کونم، چونکی هیرودیس به دونبال زاکه کی، اونه بوکوشه." ^{۱۴} پس یوسف شبانه ویریشته، زاک و اونه ماره بیگیفته و سمته مصر بوشو. ^{۱۵} و تا هیرودیسه مَرْدَنَه وخت اویه بیسه. آطویی اونچی کی خداوند به زبان نبی بوگفته بود، حقیقت پیدا کوده کی، "خو پسره جه مصر دخدم".

^{۱۶} وختی هیرودیس بفأمسـته کـی، ستاره‌شناسـان اـونـه گـولـ بـزـدـیـ، سـخـتـ عـصـبـانـیـ بـوـبـوـسـتـهـ و دـسـتـورـ بـدـهـ مـطـابـقـ بـاـ زـمـانـیـ کـیـ جـهـ ستـارـهـ شـنـاسـانـ تـحـقـيقـ بـوـکـوـدـهـ بـوـ، بـیـتـ لـحـمـ مـیـانـیـ وـ اـونـهـ اـطـرافـ هـمـهـ تـأـ پـسـرـانـهـ کـیـ، دـوـسـالـهـ وـ کـمـتـرـیـدـیـ، بـوـکـوـشـدـیـ. ^{۱۷} اـونـوـخـتـ اـونـچـیـ بـهـ زـبـانـ اـرـمـیـاـیـ نـبـیـ بـوـ گـفـتـهـ بـوـسـتـهـ بـوـ، حقـیـقـتـ پـیـداـ کـوـدـهـ کـیـ:

^{۱۸} صـدـایـ جـهـ رـامـهـ بـهـ گـوشـ فـأـرـسـهـ،

صـدـایـ شـیـوـنـ وـ زـارـیـ وـ مـاتـمـ بـزـرـگـ.

راـحـیـلـ خـوـ زـأـكـأـنـهـ رـهـ گـرـیـهـ کـوـنـهـ

وـ تـسـلـیـ پـیـداـ نـوـکـونـهـ،

چـونـکـیـ دـهـ نـیـسـدـ.

وأَگَرْ دَسْتَنْ بَهْ نَاصِرْهْ

^{۱۹} بعد از هیرودیسه مردن، خداونده فرشته در مصر یوسف ره به خواب بمو ^{۲۰} و بوگفته: "ویریز، زاک و اونه ماره بیگیر و به اسرائیله سرزمین وأَگَرْد، چون اوشانی کی قصده اونه جانه داشتیدی، بمردیدی." ^{۲۱} پس یوسف ویریشته، زاک و اونه ماره بیگیفته و به اسرائیله سرزمین وأَگَرْدسته. ^{۲۲} اما وختی بیشنوسته کی، آرخلائوس خو پئر هیرودیسه جا سر یهودیه میان حکومت کونه، بترسه اویه بیشه و چونکی خوابه میانی هشدار بیگیفته بود، به سمته نواحی جلیل بوشو ^{۲۳} و در شهری به نام ناصره ساکنه بوسته. به آن ترتیب، انبیا کلام حقیقت پیدا کودیدی کی، بوگفته بیدی: "ناصری خوانده خواهه بوستن."

یحیی، مسیحه راهه همواره کونه

^۱ در اون روزان یحیایه تعمید دهنده ظهور بوکوده. اون در یهودیه بیابان موعظه کوده ^۲ و گفتی:
"توبه بوکونید، چونکی آسمانه پادشاهی نزدیکه بوسته!" ^۳ یحیی همونی یه کی، اشعيایه نبی درباره اون
گوییه:

اونه صدا کی، در بیابان فریاد زنه:

«راهه خدا ره آماده کونید!

اونه مسیره همواره کونید!»

^۴ یحیی لیباسی جه پشم شتر دوکوده و کمربند چرمی خو کمر دبسته و اونه خوراک ملخ و عسل
صحرایی بو. ^۵ مردم جه اورشلیم و سراسره یهودیه و جه تمامی نواحی اطرافه رود اردن اونه ور
شوئوندو بو ^۶ و خوشانه گوناها نه اعتراف کودیدی و رود اردن میان جه اونه دست تعمید گرفتیدی.

^۷ اما یحیی وختی خیلیین جه فریسیان و صدوقیان بیده کی به اویه آمویده کی یحیی اوشانه
تعمید بده، اوشانه بوگفته: "ای افعی زاؤن! چی کسی شمره هشدار بده، جه غضبی کی در پیشه،
بوگریزید؟ ^۸ پس میوه‌یی کی شایسته‌یه توبه‌یه، بآورید. ^۹ به خودتان نوگوئید «امی پئر ابراهیمه»، چونکی
شمره گویم؛ خدا قادره جه آن سنگان، ابراهیمه ره زاؤن بوجود بآوره. ^{۱۰} الان تیشه به ریشه داران بزه
بوبوسته. هر داری کی میوه خوب نده، ووه به و آتشه میانی تأوه خواهه بوستن. ^{۱۱} من شمره توبه
وسین آبه امره تعمید دهم، اما اونی کی، جه بعده من آیه، جه من تواناتره کی، من حتی لایق نییم اونه
چارو قانه جفته کونم. اون شمره روح القدس و آتشه امره تعمید خواهه دئن. ^{۱۲} اون خو چنگکه بدست
دأره و خو خرمنگاهه پاکه خواهه کودن و خو گندومه انباره میان ذخیره خواهه کودن. اما کاهه در
آتشی کی، هرگز خاموشه نخواهه بوستن، خواهه تأوهدن."

عیسی تعمید

^{۱۳} اون وخت عیسی جه جلیل به رود اوردن بمو تا جه یحیی دست تعمید بیگیره. ^{۱۴} ولی یحیی
سعی بوکوده تا اونه جه آن کار بدأره و عیسایه بوگفته: "منم کی، باید جه تو تعمید بیگیرم. الان تو می
ور آیی؟!"

^{١٥} عیسی در جواب بوگفته: "اجازه بدن لأن آطو ببه، چون شایسته يه کی، آمان پارسائی يه به کمال فارسانیم." پس یحیی رضایت بده.^{١٦} وختی عیسی تعمید بیگیفته، بیمعطلی جه آب بیرون بمو. هو لحظه آسمان بازه بوسسه و یحیی خدا روحه بیده کی، کبوتره مناستن فرود بمو و اونه رو قرار بیگیفته.^{١٧} جه آن پس صدایی جه آسمان فارسنه: "آنه می عزیزه پسر کی، جه اون خوشنودم."

ع

عیسی امتحان بوسن

^١ اون وخت روح، عیسایه به بیابان هدایت بوکوده تا ابلیس اونه وسوسه بوکونه.^٢ عیسی شبانه روز در روزه بو و جه آن پس ویشته بوبوسته. ^٣ اون وخت "وسوسه کون" اونه ورجه بمو و بوگفته: "اگر خدا پسری، به آن سنگان بوگو نان ببیا!" ^٤ عیسی در جواب بوگفته: "بینویشته بوبوسته کی:
«انسان فقط به نان زنده نمی‌یه،

بلکی به هر کلامی زنده يه کی، خدا دهنے جه صادر ببه. »

^٥ جه آن پس ابلیس اونه به شهر مقدس ببرده و معبده لچکی سر بنه^٦ و بوگفته: «اگر خدا پسری، خودته بیجیر تاؤد، چونکی بینویشته بوبوسته کی:
«تی وسین خو فرشته يأنه دستور خواهه دئن
و اوشأن تره خوشأنه دستانه میان خواهد گیفت،
مبادا تی پا به سنگی بخوره. »

^٧ عیسی اونه جواب بده: "آنم بینویشته بوبوسته داره کی:
« خداوند خدایه امتحان نوکون. »

^٨ ایبار دیگر ابلیس اونه ایته کوهه لچکی سر ببرده و تمام حکومتهاي دنیا يه با تمامه اوشأنه شکوه و جلال عیسایه نیشان بده^٩ و بوگفته: "اگر می ورجه به خاک دکفی و مره پرستش بوکونی، آشأن همه يه تره خواهم فدن."^{١٠} عیسی اونه بوگفته: "دوره بون، ای شیطان! چونکی بینویشته نهه:
« خداوند، خو خدایه پرستش بوکون
و فقط اونه خدمت بوکون. »

^{١١} اون وخت ابلیس اونه رها بوکوده و فرشته يأن بمودی و اونه خدمت بوکودیدی.

عیسی خو خدمته شروع بوکوده

^{۱۲} چونکی عیسی بیشنوسته کی یحیی گرفتاره بوسنه، به جلیل وأگرسته.^{۱۳} جه آن پس ناصره یه ترکه کوده و به کفرناحوم بوشو و در اویه اقامت بوکوده. کفرناحوم دریاچه یه جلیله کنار بو و در نواحی زبولون و نفتالی واقع بو.^{۱۴} آطوبی اشعیای نبی کلام حقیقت پیداکوده کی، بوگفته بو:

^{۱۵} زبولون و نفتالی،
دریا کناره میان، او طرفه اُردن،
اجنبیانه جلیل،

^{۱۶} مردمی کی تاریکی میان بسر ببردیدی،
نور بزرگی بیده دی،

و او شانی ره کی، مرگه سایه میانی زندگی کودیدی،
روشنایی بتائبستی.

^{۱۷} جه اون وخت عیسی شروع به موعظه آن پیام بوکوده کی: "توبه بوکونید، چونکی آسمانه پادشاهی نزدیکه!"

عیسی اوّلین شاگردان

^{۱۸} وختی عیسی دریاچه جلیله کنار راه شواوندو بوب، دو تأ برآره بیده به نامهای شمعون معروف به پطرس و آندریاس کی، توره به دریا تاؤدیدی، چونکی ماهیگیره بیدی.^{۱۹} آشانه بوگفته: "جه می دونبال بائید کی، شمره مردمانه صیاد خواهم چاکودن."^{۲۰} او شان بی معطلی خوشانه توره بنه دی و اونه دونبالسر با عجله بوشودی.^{۲۱} وختی خو راهه ایدامه بده، دو تأ برآر دیگرم یعنی یعقوب، زیدی پسر و اونه برآر یوحنایه بیده کی، خوشانه پژ زبدیه آمره کرجی میانی ایسا بید و خوشانه تورانه آماده کودیدی. او شان دخده و ^{۲۲} اشان بی معطلی کرجی و خوشانه پژه وله کودیدی و جه اونه دونبالسر بوشودی.

مریضانه شفا

^{۲۳} به آن طریق، عیسی سرتاسر جلیل شویه واشانه کنیسه یانه میان تعلیم دیه و خبره خوشه آسمانه پادشاهی یه موعظه کوده و هر جور درد و مرضه مردمه شفا دئه.^{۲۴} پس اونه نام سرتاسر یهودیه میان بپیچسته و مردم همه تأ مریضانه کی، به انواع مرض و درد دچار بودی، و او شان کی دیو داشتیدی

و غشیان و مفلوجانه اونه ورجه آورديدى و عيسى اوشانه شفا دئه.^{۲۵} پس ايته پيله جماعت جه جليل و دکاپوليس، اورشليم و يهوديّه و اوطرف اُردن اونه دونبالسر بوشودى.

کوه لچكى موعظه

^۱ وختى عيسى اون پيله جمعيّته بىدە، کوه سر بمو و بىنىشته. اون وخت اونه شاگردان اونه ورجه بمودى ^۲ و عيسى شروع به اوشانه تعليم دئن بوکودە و بوگفته:

^۳ خوش بحال اوشانى كى، در روح فقيريد،
چونكى آسمانه پادشاهى اوشانه شينه.

^۴ خوش بحال ماتمزده يان،
چونكى اوشان تسلى پيدا خواهده کودن.

^۵ خوش بحال صبوران،
چونكى اوشان زمينه به ارت خواهده بوردن.

^۶ خوش بحال گوشنگان و تشنگان عدالت،
چونكى اوشان سئره خواهده بوستن.

^۷ خوش بحال رحيمان،
چونكى اوشانه ره رحم خواهه بوستن.

^۸ خوش بحال پاكديلأن،
چونكى اوشان خدايى خواهده دئن.

^۹ خوش بحال صلح جويان،
چونكى اوشان خدا زأكان خوانده خواهده بوستن.

^{۱۰} خوش بحال اوشانى كى پارسايى وسین آزار دينىلى.
چونكى آسمانه پادشاهى اوشانه شينه.

^{۱۱} خوشحال شومان، اون وختی کی مردم شمره بخاطر من فُحش دهیدی و آزار رسانیدی و هر تأ حرفه بدی به دروغ بر علیه شومان بگیدی. ^{۱۲} خوش بیید و شادی بوکونید، چونکی شیمی آجر آسمانه میانی بزرگه. چونکی هجور پیامبرانی کی پیشتر جه شومان بودیدی، آزار بدهدی.

نور و نمک

^{۱۳} شومان جهانه نمکید. اما اگر نمک خو خاصیتِه جه دست بده، چطو شه باز اونه نمکی کودن؟ ده نیشه کاری کودن، جز آنکی اونه بیرون تاؤدن و مردم اونه پاماله کونیدی.

^{۱۴} شومان جهانه نورید. شهری یه کی، کوه لچکی سر بنا بوبوسته، نیشه قایمه کودن. ^{۱۵} هیچکس چراگه روشنه نوکونه تا اونه کاسه جیر بنه. بلکی اونه چراگدانه رو نهه تا اونه نوراوشان همه تانه ره کی خانه درون ایسادی، بتائبه. ^{۱۶} پس اجازه بدید شیمی نور مردمه ره بتائبه تا شیمی کارانه نیکه بیدینیدی و شیمی پئر ره کی آسمانه دورون ایسا، ستایش بوکونیدی.

عهد عتیقه تحقّق

^{۱۷} گومان نوکونید کی، بمودارم تا تورات و پیامبران نیویشته یه باطله کونم. نمودارم تا اوشانه باطله کونم، بلکی بمودارم تا اوشانه تحقّق ببخشم. ^{۱۸} چونکی براستی شمره گویم، تا آسمان و زمین جه بین نیشه، ایته نقطه یا همزه جه تورات هرگز جه میان نخواهه شوون، تا آنکی همه به انجام برسه. ^{۱۹} پس هر کی جه کوچه دانه حکمه آن آحكامه بیشکینه و به دیگرانم هطو یاد بده، آسمانه پادشاهی میان، کوچیک به شمار خواهه آمون. اما هر کی آن آحكامه اجرا بوکونه و اوشانه به دیگران یاد بده، اون در آسمانه پادشاهی میان بزرگ خوانده خواهه بوستن. ^{۲۰} چونکی شمره گویم، تا شیمی پارسایی جه فریسیان و علمای دینه پارسایی بزرگتر نیبه، هرگز به آسمانه پادشاهی نخواهیدی شوون.

خشم

^{۲۱} بیشنوسته اید کی به قدیمیان بوگفته داریدی: «قتل نوکون، و هر کی قتل کونه، سزاواره محکمه خواهه بوستن». ^{۲۲} اما من شمره گویم، هر کی بر خودشه برأر خشم بیگیره، سزاواره محکمه یه. و هر کی خو برأره «راق» بگویه، سزاواره محکمه در شورایه. و هر کی خودشه برأره احمق بوگویه، سزاواره آتش جهنّمه. ^{۲۳} پس اگر مذبحه سر قربانی تقدیم کودن داری و به یاد بآوری کی، تی برأر جه تی دست شاکی یه، ^{۲۴} تی هدیه یه مذبحه سر بنَن و اوُل بوشون تی برأره آمره آشتی بوکون. جه آن پس بیا و تی قربانی یه تقدیم بوکون. ^{۲۵} کسی کی تی جه شاکی یه و تره به محکمه بوره، تا وختی کی هنوز

اونه آمره راهه میانی ایسائی، آشتی بوكون مبادا تره به قاضی بیسپره و قاضی تره تحویل نگهبان بده و به زندان دکفی.^{۳۶} براستی تره گویم کی، تا شاهی آخر اونه فاندی، جه زندان بیرون نخواهی آمون.

شهوت

^{۲۷} بیشنوسته اید کی بوگفته بوبوسته: «زنا نوکون». ^{۲۸} اما من شمره گویم؛ هر کی شهوته آمره زنی یه فندره، هو لحظه خو دیله میان اونه آمره زنا بوكوده. ^{۲۹} پس اگر تی راسته چوم تره به گوناه فکشه، اونه بیرون بآور و تاؤد دورا! چونکی تی ره بهتره کی، عضوی جه تی اعضا نابوده به تا اونکی تی تمامه بدن به دوزخ دکفه. ^{۳۰} و اگر تی راسته دست تره به گوناه فکشه، اونه قطعه کون و تاؤد دورا! چونکی تی ره بهتره جه تی اعضا بدن نابوده به تا اونکی تمام تی بدن به دوزخ تاؤده ببه.

طلاق

^{۳۱} آجر بوجفته بوبوسته کی: «هر کی خو زنه طلاقه ده، باید اونه طلاقنامه فده». ^{۳۲} اما من شمره گویم، هر کی خو زنه به جز دلیله خیانت در زناشویی طلاقه ده، باعث اونه زناکار بosten به و هر کسی کی زنه مطلقه یه به زنی بیگیره، زنا کونه.

قسم

^{۳۳} و باز بیشنوسته اید کی قدیمیانه بوگفته بیدی کی: «تی قسمه نیشکین، بلکی به قولهایی کی به خدا بدهیبی، وفا بوكون». ^{۳۴} اما من شمره گویم؛ هیچ وخت قسم نوخورید، نه به آسمان، چونکی خدا تخته پادشاهی یه، ^{۳۵} و نه به زمین، چون اونه پاجیر کرسی یه، ونه به اورشلیم، چونکی شهره اون پادشاهه بزرگه. ^{۳۶} و به شیمی سر قسم نوخورید، چونکی موبی نتأنید سفید و یا سیاه بوكونید. ^{۳۷} پس شیمی «بله» همون «بله» ببه و شیمی «نه» همون «نه»، چونکی اضافه بر اون جه شیطانه.

انتقام

^{۳۸} آنم بیشنوسته اید کی بوگفته بوبوسته: «چوم بجای چوم، و دندان بجای دندان». ^{۳۹} اما من شمره گویم، با شخصی کی شروره، رو در رو نیسید. اگر کسی تی راسته دیمه سیلی بزه، تی اویته دیمم اونه ره وأگردان. ^{۴۰} و هر وخت کسی بخواهه تره به دادگاه فکشه و تی قبایه جه تو فیگیره، تی عبایم اونه فدن. ^{۴۱} اگر کسی تره مجبور بوكونه کی، ایته فرسنگ اونه آمره بیشی، دو فرسنگ اونه آمره بوشو. ^{۴۲} اگر کسی جه تو چیزی بخواهه، اونه فدن و اگر کسی چیزی جه تو قرض بخواهه، رو وأنگردان.

دشمنانه دوست داشتن

^{۴۳} بیشنوسته اید کی بوگفته بوبوسته: «تى همسایه يه دوست بدأر و تى دشمنه امره دشمنی بوکون». ^{۴۴} اما من شمره گويم؛ شيمى دشمنانه دوست بداريد و اوشائني يه کي شمره آزار رسانيدي، دعای خير بوکونيد، ^۵ تا شيمى پئره زأكان بيبييد کي آسمانه ميان ايسا. چونکي اون خو آفتاهه بدأن و خوبانه ره تابانه و خو بارشه پارسايان و بدكارانه ره وارانه. ^۶ اگر فقط اوشائني يه دوست بدأرید کي شمره دوست داريدي، چي آجرى خواهيدى داشتن؟ آيا حتّى باجگيرانم هجور نوکونيد؟ ^۷ و اگر تنها شيمى برأرانه سلام بوگوئيد، چي برترى بر ديجران داريدي؟ مگر حتّى بتپرستانم هجور نوکونيد؟ ^۸ پس شومان كامل بيبييد، جوري کي شيمى آسمانى پئر کامله.

۶

صدقه فدن

^۱ هوشيار بيبييد کي، شيمى پارسايى يه مردمه چومانه ورجه بجا ناوريد، به آن دليل کي شمره بيدينيد. و گرنه شيمى پئره ور کي آسمانه ميان ايسا، پاداشى نخواهيدى داشتن.
^۲ پس وختى کي صدقه فدى، جار نزن، جوري کي رياكاران کنيسه يان و کوچه يانه ميان کونيدى تا مردم اوشانه تعريف بوکونيدى. براستى شمره گويم کي، آشان خوشانه پادашه تمام فيگيفته داريدي.
^۳ پس وختى تو صدقه فدى، کاري بوکون کي، تى چېه دست جه اونچي کي تى راسته دست کونه، آگاه نبيه، ^۴ تا تى صدقه آشكار نبيه. اون وخت پئرى کي تى درونه دينه، تره پاداش خواهه فدن.

دعا

^۵ وختى کي دعا کونى، رياكارانه مناستن نوهبوستن کي، دوست داريدي کنيسه يان و کوچه يانه سر ايسيدي و دعا کونيدى تا مردم اوشانه بيدينيدى. براستى شمره گويم کي، آشان خوشانه پاداشه تمام فيگيفته داريدي. ^۶ اما تو وختى کي دعا کونى، تى اتاق بوشون، دره بد و تى پئره ورجه کي تى درونه دينه، دعا بوکون. اون وخت پئرى کي تى درونه دينه، تره پاداش خواهه فدن.

^۷ هطو، وخته دعا، جملاته تو خالى تكرار نوکونيد، او طويى کي بتپرستان کونيدى، چونکي فكر کونيدى بخاطره زيادي گفتن، آشانه دعا مستجاب به. ^۸ پس آشانه مناستن نبييد، چونکي شيمى پئر پيشتر جه اونکي جه اون تقاضا بوکونيدى، شيمى احتياجاته دأنه.

^۹ پس شومان آطو دعا بوکونید:

ای آمی پئر کی در آسمانی،

تى نام مقدس بيه.

^{۱۰} تى پادشاهی بائیه.

تى اراده هطو کی آسمانه میانی انجام به،

زمینه رویم انجام بيه.

^{۱۱} آمی روزانه نانه امروز آمهره عطا بوکون.

^{۱۲} و آمی قرضانه بیخش،

جوری کی آمان آمی قرضدارانه بخشیم.

^{۱۳} و آمهره در آزمایش نوه اوردن،

بلکی جه اوں شرور آزاده کون.

چونکی پادشاهی و قدرت و جلال، تا ابد تی شینه. آمین.

^{۱۴} چونکی اگر مردمه خطایانه بیخشید، شیمی آسمانی پئر هم شمره خواهه بخشن. ^{۱۵} اما اگر

مردمه خطایانه نبیخدید، شیمی پئرم شیمی خطایانه نخواهه بخشن.

روزه

^{۱۶} وختی کی روزه گیریدی، ریاکارانه مناستن تُرشرو نیبید، چون اوشان خوشانه دیمه رنگ و رویه عوض کونیدی تا مردمه ورجه خوشانه روزه دار نیشان بدیدی. براستی شمره گویم کی خوشانه تمامه پادشه فیگیفتیدی. ^{۱۷} اما وختی تو روزه گیری، تی سره روغن بزن و تی دیمه بوشور ^{۱۸} تا تی روزه مردمه ره معلوم نیبه، بلکی تی پئره ره کی در نهانه. و تی پئره نهانبین تره پاداش خواهه فدن.

گنج در آسمان

^{۱۹} زمینه رو گنج جمعه نوکونید! جایی کی بید و زنگ ضرر رسانه و دزد اونه بدوزانه. ^{۲۰} بلکی

شیمی گنجه آسمان میانی جمعه کونید، اویه کی بید و زنگ ضرر فائزه رسانه و دزدان

دزدی نوکونیدی. ^{۲۱} چونکی تی گنج هر جا ایسا، تی دیلم اویه ایسا.

^{۲۲} چوم، بدنە چراغە! اگر تى چوم سالم ببە، تمامە تى وجود روشن خوأھە بوستن. ^{۳۳} اما اگر تى چوم فاسد ببە، تمام تى وجوده ظلمت خوأھە گيقتن. پس اگر نورى كى تى ميان ايسە ظلمت ببە، چى بىلە ظلمتى خواھە بوستن!

^{۲۴} هيچكس دو تا اربابە خدمت نتائنه كودن، چونكى يا جە ايته نفترت خوأھە داشتن، و دىگرى يە محبت خوأھە كودن، و يا تحت اختياره ايته خوأھە بوستن و دىگرى يە خوار خوأھە ايشمردن. نتائيد هم خدايە بىنده بىيىد و هم پولە بىنده.

زندگى بدون نىگرانى

^{۲۵} پس شمرە گويم كى، نىگرانە شىمى زندگى نىيىد كى چى بخورىدى ياخىدا، و نه نىگرانە شىمى تن بىيىد كى چى دوكونىد. آيا زندگى جە خوراك و تن جە پوشاك مهمتر نىيە؟ ^{۲۶} پىندهيأنه آسمانە فندرىدى كى نه كارىدى و نه درو كونىدى و نه انباره ميانى ذخیرە كونىدى و شىمى آسمانى پىر اوشانە روزى فدە. آيا شومان جە اوشان با ارزشتر نىايىدى؟ ^{۲۷} جە شومان كىيە كى بتائە نىگرانىيە امرە ساعتى به خۇ عمر اضافە بوكونە؟

^{۲۸} و چرا لىياسە رە نىگرانىيە؟ صحراء ميان سوستائە فندرىدى كى چطۇ رشد كونىدى؛ نه زحمت كشىدى و نه بافيلى. ^{۲۹} شمرە گويم كى حتى سليمان خۇ تمامە شکوه و جلالە امرە مثل ايته جە اوشان آراسىتە نوبوتە. ^{۳۰} پس اگر خدا صحرا علفە كى، امروز ايسا و فردا تنورە ميانى تاؤدە بە، آجور پوشانە، آيا شمرە بە مراتب بەھەر نخواھە پوشانە، اى سىستايىمانان؟!

^{۳۱} پس نىگران نىيىد و نوگونىد چى بخورىم و ياخىدا بىوشىم و ياخىدا دوكونىم. ^{۳۲} چونكى اقرامى كى جە خدا دورىدى، در فكرە آجور چىزأندى. اما شىمى آسمانى پىر دانە كى بە همه آشان احتياج دارىدى. ^{۳۳} بلکى اوئل بدونبال خدا پادشاهى و انجامە اونە ارادە بىيىد، اون وخت آشان همه شمرە عطا خواھە بوستن. ^{۳۴} پس نىگران فردا نىيىد، چونكى فردا خۇ نىگرانىيە خواھە داشتن. امروزە مشكلات امروزە رە كافىيە!

^١ داوری نوکونید تا شیمی ره داوری نییه. ^٢ چونکی هطو کی دیگرانه داوری کونیدی، شیمی ره داوری خواهه بوستن و همون پیمانه امره کی وزن کونیدی، شیمی ره وزن خواهه کودن. ^٣ چرا تلاش پاره‌یه تی برآره چومه میان دینی، اما جه تیری کی تی چومه میان داری، غافلی؟ ^٤ چطرو تائی تی برآره بوگویی؛ «بئس، تلاش پاره‌یه تی چوم جه بیرون بآورم،» در حالی کی ایته تیر تی چومه میان داری؟ ^٥ ای ریاکار، اوّل تیره تی چوم جه بیرون بآور، اون وخت بهتر خواهی دئن تا تلاش پاره‌یه تی برآره چومه جه بیرونه کونی.

^٦ اونچی مقدسه، سگانه فندید و شیمی مرواریدأنه خوکانه ورجه تأنو دید، نوکونه کی اوشانه پاماله کونید و وأگردیدی و شمره تیکه - پاره کونیدی.

بخوأهید، وأمجید، بوکوبید

^٧ بخوأهید کی شمره خواهده فدن. وأمجید، کی پیدا خوأهیدی کودن. بکوبید، کی در، شیمی رو وأکوده خواهه بوستن. ^٨ چونکی هر کی بخوأهه، بدست آوره و هر کی وأمجه، پیدا کونه و هرکی بوکوبه، در اونه ره واکوده به. ^٩ جه شومان کویته اونه پسر جه اون نان بخوأهه، اونه سنگ فده؟ ^{١٠} يا اگر ماهی بخوأهه، اونه مار فده؟ ^{١١} در حالی کی شومان با همه‌یه شیمی بدطیتی دئنیدی کی باید شیمی زأكانه، هدایای خوبی فدید، پس چقدر بیشتر شیمی پئر کی آسمانه میان ایسا، به اوشانی کی جه اون بخواهد، هدایای خوب خواهه فدن. ^{١٢} پس مردمه امره، هجور رفتار بوكونید کی، خوأهیدی شیمی امره رفتار بوكونیدی. آنه خلاصه‌یه تورات و انبیاء نوشته‌یان.

راه حیات

^{١٣} جه در تنگ وارد بیبید، چونکی گشاده اون در و پنهن اون راهی کی به هلاکت فکشه‌به. و اوشانی کی وارد اون بیدی، زیادیدی. ^{١٤} اما تنگه اون در و سخته اون راهی کی به حیات فکشه‌به و اونه پیداکوننده‌یان کَمیدی.

درخت و اونه میوه

^{١٥} جه پیامبرأنه دروغین دوری بوكونید. اوشان گوسفنده لباسه میان شیمی ورجه آییدی، اما در باطن گرگ درنده‌ییدی. ^{١٦} اوشانه جه اوشانه میوه‌یان خوأهیدی شناختن. آیا انگوره جه بوته خار و انجیره جه علفه هرز چینده؟ ^{١٧} به هه طریق هر درخته خوب میوه‌یه خوب دهه، اما درخته بد، میوه‌یه

بد. ^{۱۸} درخته خوب نتائنه میوه‌یه بد بده و درخت بد نتائنه میوه‌یه خوب بآوره. ^{۱۹} هر تأ درختی کی میوه‌یه خوب نده، ووشه و آتشه میانی تاؤده به. ^{۲۰} پس اوشأنه جه اوشأنه میوه‌یان خواهید شناختن.

^{۲۱} نه هر کی مره «می‌سرور، می‌سرور» دخوانه، آسمانه پادشاهی میان راه پیدا کونه، بلکه تنها اونی کی می‌پشره اراده‌یه کی در آسمانه، بجا بآوره. ^{۲۲} در اون روز خیلی‌ین مره خواهد گفتن: «آمی سرور، آمی سرور، آیا تی نامه آمره نبوت نوکودیمی؟ آیا تی نامه آمره معجزاته زیادی انجام نده‌ئیمی؟» ^{۲۳} اما من اوشأنه آشکارا خواهم گفت؛ «هرگز شمره نشناخته دارم، جه من دوره بید، ای بدکاران!»

معمار دانا و معمار نادان

^{۲۴} پس هر کی می‌آن حرفانه بیشنو و به اوشأن عمل بوکونه، مرده دانا‌یی مناستنه کی، خوخانه یه سنگه سر بنا بوکوده. ^{۲۵} وختی وأرش ببارسته و سیل جاری بوبوسته و باد بمو و بر اون خانه زور بآورده، خراب نوبوسته چونکی اونه پایه سنگه رو ایسا بو. ^{۲۶} اما هرکی می‌حرفانه بیشنو و به اوشأن عمل نوکونه، مرده نادانی یه مناستنه کی خوخانه‌یه شنه رو بنا بوکوده. ^{۲۷} وختی وأرش ببارسته و سیل جاری بوبوسته و باد بمو و بر اون خانه زور بآورده، ویرانه بوبوسته و اونه ویرانی بزرگ بو!

^{۲۸} وختی عیسی آن حرفانه تمام کوده، مردم جه اونه تعلیم در تعجب بودیدی، ^{۲۹} چونکی با اقتدار تعلیم دئه، نه مثل اوشأنه علمای دین.

۸

جدامی یه شفا

^۱ وختی عیسی جه کوه بیجیر بمو، جمعیت زیادی اونه دونبالسر روانه بوسنیدی. ^۲ در آن وخت ایته مرده جدامی اونه ورجه بمو و در برابر اون زانو بزه و بوگفته: "ای آقا، اگر بخواهی تائی مره جه جدام پاکه کونی." ^۳ عیسی خودسته درازه کوده، اونه لمس بوکوده و بوگفته: "خواهم، پاکه بون!" هو لحظه اونه جدام پاکه بوبوسته. ^۴ جه آن پس عیسی اونه بفرماته: "هوشیار بوبون کی، در آن باره کسی یه چیزی نوگویی، بلکه بوشون خودته به کاهن نیشان بدن و هدیه‌یی کی موسی آمر بوکوده، تقدیم بوکون تا اوشأنه ره گواهی ببه.

ایمانه نظامی رومی

^۵ وختی عیسی وارد کفرناحوم بوبوسته، ایته نظامی رومی اونه ورجه بمو و التماس آمره ^۶ اونه بوگفته: "ای آقا، می غلام افليجه و خانه میان خوفته و سخت درد کشنداره." ^۷ عیسی بوگفته: "من آیم و اونه شفا دهم." ^۸ نظامی جواب بدده: "ای آقا، من لایق آن نیم کی تو می خانه بائی. فقط یه کلام بگو و می غلام شفا پیدا خواهه کودن." ^۹ چونکی من خودمم مردی ایسم زیره فرمان. سربازانی یم زیر می فرمان دارم. ایته یه بوگویم، «بوشو،» شه و دیگری یه بوگویم، «بیا،» آیه. به می غلام بوگویم، «آنہ انجام بدن،» «انجام دهه." ^{۱۰} عیسی وختی اونه حرفانه بیشنوسته، تعجب بوکوده و به کسانی کی اونه دونبالسر آمویده، بوگفته: "براستی شمره گویم کی، آجور ایمان حتی اسرائیله میانی یم نیده دارم. ^{۱۱} و شمره گویم کی خیلیین جه شرق و غرب خواهده آمون و آسمانه پادشاهی میان، ابراهیم واسحاق و یعقوبیه آمره سفره سر خواهیدی نیشتن، ^{۱۲} اما آن پادشاهی زأکأن به تاریکیه بیرون تاؤده خواهیدی بوستن، جایی کی گریه و دندان سربه سر سائیده خواهه بوستن!" ^{۱۳} جه آن پس به اون نظامی بوگفته: "بوشون! طبق تی ایمان به تو فده به." در هو لحظه اونه غلام شفا پیدا کوده.

شفای پطرسه زنمار و خیلی ینه دیگر

^{۱۴} وختی عیسی پطرسه خانه بوشو، اونه زنماره بیده کی، تب بوکوده بمو و خوفته. ^{۱۵} عیسی اونه دسته لمس بوکوده و اونه تب قطعه بوبوسته. پس اون ویریشته و شروع به پذیرائی جه عیسی بوکوده. ^{۱۶} غروب وخت خیلی جه دیوزده یائن اونه ورجه بآوردیدی و اون خو کلامه آمره، ارواحه جه اوشان دوره کودیدی و همه تأ میریضان شفا پیدا کودیدی. ^{۱۷} به آن صورت، پیشگوئی اشعیای نبی حقیقت پیدا کوده کی:

اون آمی ضعفانه فگیفته
و آمی مرضانه حمل بوکوده.

پادشه پیروی جه عیسی

^{۱۸} وختی عیسی بیده کی گروه زیادی اونه ورجه جمعه بوبوستیدی، آمر بفرماته: "اوطرف دریاچه بیشیم." ^{۱۹} اونوخت ایته جه علمای دین اونه ورجه بمو و بوگفته: "ای استاد، هر جا بیشی، تره پیروی خواهم کودن." ^{۲۰} عیسی جواب بدده: "روباها لانه دارد و مرغانه هوا آشیانه، اما انسانه پسر جا نأره خواهم کودن."

سره بنه."^{۲۱} ایته شاگرده دیگر عیسایه بوگفته: "ای آقا، اوّل اجازه بدن تا بشم می پشنه دفنه کونم."^{۲۲} اما عیسی اونه بوگفته: "مره پیروی بوكون و ولن مردهیان، خوشانه مردهیانه دفنه کوند.

توفانه آرام کودن

^{۲۳} جه آن پس عیسی کرجی یه سواره بوسسه و اونه شاگردان اونه دونبالسر بوشودیدی.^{۲۴} ایدفعه ئی توفانه شدیدی اوشانه بیگیفته، جوری کی نزدیک بو کولاک کرجی یه غرقه کونه. اما عیسی خوفنه بو.^{۲۵} پس شاگردان بمودیدی و عیسایه بیداره کودیدی و بوگفتیدی: "ای آقا، چیزی نمائنسته غرقه بیم؛ آمره نجات بدن!"^{۲۶} عیسی جواب بدنه: "ای کم ایمانان، چرا آجر بترسانیدی؟" جه آن پس ویریشه و باد و کولاکه نهیب بزه و آرامشه کامل حکمفرما بوبوسته.^{۲۷} اونوخت شاگردان تعجبه آمره جه همدیگر واورسده: "آن چی جور آدمی یه؟ حتی باد و کولاکم جه اون دستور فیگیریدی!"

شفای دوتاً مرد دیوبزه

^{۲۸} وختی کی به ناحیه یه "جدره" کی، او طرفه دریاچه واقع بو، فارسلی، دوتاً مرد دیوبزه یه کی جه قبرستان بیرون شوئندوبود، به اوشان برخورد بوكودیدی. اون دوتاً به قدری وحشی بودیدی کی هیچکس نتأنسته جه او راه عبور بوكونه.^{۲۹} اوشان فریاد بزدی: "تو آمی آمره چی کار داری، ای خدا پسر؟ آیا بموداری پیشتر جه وخته قرار آمره عذاب بدی؟"^{۳۰} کمی جه اوشان دورتر خوکه گله مشغول چرا بو.^{۳۱} دیوان التماس کونان عیسایه بوگفتیدی: "اگر بیرونه کونی، خوکه گله درون روئنه کون."^{۳۲} عیسی اوشانه بوگفته: "بیشید!" دیوان بیرون بوشودیدی و خوکانه میان بوشودی و تمامه گله جه تپه سراجیره بوسنیدی و هجوم ببردیدی دریاچه درونی و آبه میان هلاکه بوسنیدی.^{۳۳} خوکبانان فرار بوكودیدی و به شهر بوشونیدی و تمام آن واقعه یه، از جمله جه اونچی کی اون دیوزدهیانه ره رخ بده بو، وأگویا بوكودیدی.^{۳۴} جه آن پس تمامه مردمه شهر، عیسی دئنه ره بیرون بمودیدی و وختی اونه بیدیدی، جه اون التماس بوكودیدی کی اون محله ترکه کونه.

افلیجه شفا

^۱ پس عیسی کرجی یه سواره بوسسه و به اوطرف دریاچه خودشه شهر بوشو.

اون وخت مرده افليچي يه کي تخته رو خوفته بو، اونه ورجه بآورديدي. عيسى چون اشأنه ايمنه بиде، افليچه بوگفته: "تى ديله قوى بوكون، اى زاک، تى گوناهان آمرزиде بوبوسته!"^۳ در آن وخت بعضی جه علمای دین خوشانه بوگفتيد: "آن مرد کفر گويه!" عيسى اوشانه فكره بخوانده و بوگفته: "چرا آن فكره پليده شيمى ديله ميانى راه دهيد؟" کويته گفتن آسانتره؛ آنکى "تى گوناهان آمرزиде بوبوسته" يا آنکى «ويريز و راه بوشو»؟^۴ لأن برای آنکى بدأنيد کي انسانه پسر زمينه رو اقتداره آمرزشه گوناهانه داره... افليچه بوگفته: "ويريز، تى تخته اوسن و بخانه بوشو."^۵ اون مرد ويريشته و بخانه بوشو.^۶ وختی مردم آن ماجراه يه بيديدى، بترسه ايدي و خدايي يه کي آجور قدرت انسانه ببخشه داره، پرسش بوكوديدى.

دعوته جه متّى

وختی عيسى اویه يه تركه کودى، مردى يه بيده کي اونه نام متّى بو. متى مالياتخانه ميان نيشته بو. اونه بوگفته: "جه مى دونبال بيا!" متى ويريشته و جه اونه دونبالسر بوشو.

^۷ ايروز عيسى متّى خانه ميان سفره سر نيشته بو کى، خيلي جه باجگيران و گوناهكاران بمودى، عيسى و اونه شاگردانه آمره همسفره بوبوستيد. ^۸ وختی فريسيان آنه بيدهدى، به اونه شاگردان بوگفتيد: "چرا شيمى استاد باجگيران و گوناهكارانه آمره غذا خوره؟"^۹ وختی عيسى آنه بيشنوسته، بوگفته: "مريضانه ده کي به طبيب احتياج داريدى، نه سالمان." ^{۱۰} بيشيد و معنى آن کلامه بفهميد کي، «رحمت خواهم، نه قرباني.» چونکى نمودارم تا پارسائانه به توبه دعوت بوكونم، بلکى بمودارم تا گوناهكارانه دعوت بوكونم.^{۱۱}

سؤال در مورد روزه

^{۱۲} اون وخت يحيى شاگردان، عيسى ورجه بموئيدى و بوگفتيد: "چرا آمان و فريسيان روزه گيريمى، ولی تى شاگردان روزه نيجيردى؟"^{۱۳} عيسى جواب بده: "آيا امكان داره داماده ريفقان تا زمانى کى، داماد اشانه آمره ايسا، عزاداري بوكونيدى؟ اما زمانى فارسه کي داماده جه اشان فيگيريدى، اونوخت روزه خواهيد گيفتن.^{۱۴} هيچكس تازه پارچه يه به كنه لباس وصله نزن، چونکى وصله جه ليباس گنه به و پاره گى بدتره به.^{۱۵} و تازه شرابم كنه دبه ميان دونكونيدى، چونکى دبهيان پاره به و شراب فيوه و دبهيان جه بين شه. تازه شرابه تازه دبهيانه ميان دوكونيدى تا هر دوتا سالم بمانيدى.

زنی کی دچار خونریزی بو

^{۱۸} در همون حالی کی عیسی آن حرفانه کره اوشأنه ره زئه، ایته جه رئيسان اونه ورجه بمو و در برابر اوون زانو بزه و بوگفته: "می دختر هه الآن بمرده. با آن حال بیا و تی دسته اونه رو بنن کی زنده خواهه بوستن." ^{۱۹} عیسی ویریشه و خو شاگردانه آمره اونه آمره بوشو. ^{۲۰} در او وخت، زنی کی دوازده سال جه خونریزی رنج برده، جه پشت سر عیسایه نزدیک بوسته و اونه ردا لبه یه لمس بوکوده. ^{۲۱} اوون خودشه بوگفته بو: "اگر حتی به اوونه ردایم دست بزنم، شفا پیدا خواهم کودن." ^{۲۲} عیسی وأگردسته، اونه بیده و بفرماسته: "ای دختر، تی دیله قوی بوکون. تی ایمان تره شفا بده داره." او لحظه، اوون زن شفا پیدا کوده. ^{۲۳} وختی کی عیسی اوون رئیسه خانه میانی وارد بوسته، نوحه خوانان و کسانی یه بیده کی کره شیون کودن داریدی. ^{۲۴} بفرماسته: "بیرون بیشید. دختر نمرده، بلکی خوفته." اما اوشأن اونه ره خنده بوکودیدی. ^{۲۵} وختی مردمه بیرونه کودیدی، عیسی وارد بوسته و دختره دسته بیگیفته و دختر ویریشه. ^{۲۶} آن ماجرا خبر به سرتاسره اوون منطقه پخشه بوسته.

شفای دوتا کور و ایته لال

^{۲۷} وختی کی عیسی اوون محله یه ترکه کوده، دوتا مرد کور با عجله اوونه دونبالسر شوئوندو بود و فریاد زئیدی: "ای داوده پسر، آمهره رحم بوکون!" ^{۲۸} وختی عیسی بخانه بوشو، اوون دوتا مرد اونه ورجه بمو دی. عیسی جه اوشأن واورسه: "آیا ایمان داریدی کی تائم آن کاره انجام بدم؟" جواب بدده دی: "بله، ای آقا." ^{۲۹} جه آن پس عیسی اوشأنه چومانه لمس بوکوده و بوگفته: "طبق شیمی ایمان، شیمی ره انجام بیه."

^{۳۰} اوون وخت اوشأنه چومان بازه بوسته. عیسی اوشأنه اصرارآمره، آمر بفرماسته: "مراقب بیبید کی کسی جه آن ماجرا آگاه نیه." ^{۳۱} اما اوشأن بیرون بوشودی و اوونه تمام اوون حوالی درون معروفه کودیدی.

^{۳۲} در همون حالی کی اوشأن بیرون شوئوندو بود، مرده دیوبزه ئی کی لال بو، عیسی ورجه بآوردیدی. ^{۳۳} وختی عیسی دیوه جه اوون بیرونه کوده، اوون مرده لاله زبان واوسته. مردم با تعجب گفتیدی: "اسرائیله میانی هیچوقت چنین چیزی رخ ندهداره!" ^{۳۴} اما فریسیان بوگفتیدی: "اون دیوانه به کمکه رئيس دیوان بیرونه کونه."

کارگر آن کمَد

^{۳۵} عیسی در همه‌تا شهران و روستایان چرخسته و او شانه کنیسه‌یانه میان تعلیم دیه و خبره خوش‌آسمانه پادشاهی یه موعظه کوده و هر تأ درد و مریضی یه شفا دیه.^{۳۶} و ختنی شلوغی یه جمعیتیه بیده، اونه دیل او شانه ره سوخته، چونکی مثل گوسفندانه بی چوپان پریشانحال و درمانده بودی.^{۳۷} پس خو شاگردانه بوگفتنه: "محصول زیاده، ولی کارگر کم.^{۳۸} پس، جه صاحبه محصول بخواهیدی تا کارگرآنی برای درو خو محصول او سه کونه."

۱۰

دوازده شاگرد رسالت

اونوخت عیسی خو دوازده تأ شاگرده خو ورجه دند و به او شان اقتدار فده تا ارواح پلیده بیرون‌نه کونیدی و هر تأ درد و مریضی یه شفا بدیدی. آنه اون دوازده‌تا رسوله نام: اوّل شمعون معروف به پطرس و اونه برأر آندریاس؛ یعقوب زبدی پسر و اونه برأر یوحنا؛ ^{۳۹} فیلیپس و بر تولما؛ توما و متّای باجگیر؛ یعقوب حلفای پسر و تدّای؛ ^{۴۰} شمعون غیور و یهودای اسخريوطی کی عیسایه به دشمن تسليم بوكوده.

^{۴۱} عیسی آن دوازده نفر او سه کوده و به او شان بفرماته: "غیر یهودیانه ورجه نیشید و به هیچ‌کدام جه شهرهای سامریانم وارد نییید.^{۴۲} بلکه بیشید گوسفندانه گمشده قومه اسرائیل ورجه. ^{۴۳} و ختنی کی شیدی، آن پیامه موعظه بوكونیدی کی آسمانه پادشاهی نزدیکه.^{۴۴} مریضانه شفا بدید، مُرده‌یانه زنده بوكونید، جذامیانه پاکه کونید، موفت پیدا کوده‌ایدی، موافق فدید.^{۴۵} هیچ طلا یا نقره یا مس شیمی کمربندانه میان شیمی امره نوبورید.^{۴۶} و شیمی سفره ره بوقجه، یا پیرهن اضافه، یا چاروچ، یا چوبدستی اونسانید، چونکی کارگر مستحقه خودشه مزده.^{۴۷} به هر تأ شهر یا روستایی کی وارد بیدی، آدم خوب پیدا کونید و تا زمانی کی اون شهر میان ایسائیدی، اونه خانه میان بیسید.^{۴۸} و ختنی وارد خانه ایی بیدی، بوگوئید، «سلام بر شومان.»^{۴۹} اگر اون خانه لایق بیه، شیمی سلام بر او شان قرار گیره و اگر نبه، بر شومان وأگرده.^{۵۰} اگر کسی شمره قبول نوکونه و به شیمی حرفان گوش نده، و ختنی کی اون خانه یا شهره خواهیدی ترکه کونید، شیمی پا خاکه بو توکائید.^{۵۱} براستی شمره گویم کی در روز داوری، تحمل مجازات برای سُدوم و عَمُوره آسانتر خواهه بوستن تا برای اون شهر.

^{۱۶} من شمره گوسفندانه مناستن، گرگانه میان اوشه کونم. پس ماره مناستن هوشیار بیبید و کبوتره مناستن ساده.^{۱۷} مردمه ورجه شیمی هوا را بدارید. اوشأن شمره به محکمه خواهد ایسپردن و در خوشانه کنیسه یان میان پایی خواهد زئن.^{۱۸} بخاطر من شمره والیان و پادشاهانه ورجه خواهد بوردن تا در برابر اوشأن و در میان قومهای جهان شهادت بدیدی.^{۱۹} اما وختی شمره تسليم بوکودیدی، نیگران نیبیدی کی چطو یا چی بوگونیدی. در اونخت اونچی کی باید بوگونیدی، به شومان عطا خواهه بوسن.^{۲۰} چونکی شومان گوینده نی ایدی، بلکی شیمی پئره روحه کی جه شیمی زیان حرف خواهه زئن.^{۲۱} برآ برآهه و پئر، خو زأکه تسليمه مرگ خواهه کودن. زأکأن بر علیه خوشانه پئر و مار خواهد ویریشن و اوشأنه قتل وسیله یه فراهم خواهد کودن.^{۲۲} و تمامه مردم می نامه وسین جه شومان متنفر خواهد بوسن. اما هر کی تا به آخر پایدار بمانه، نجات پیدا خواهه کودن.^{۲۳} وختی ایته شهر درونی شمره آزار فارساند، به ایته شهر دیگر بیشید. براستی شمره گویم کی پیشتر جه اونکی بتائید به همه تائه شهران اسرائیل بیشید، انسانه پسر خواهه آمون.

^{۲۴} شاگرد جه خودشه استاد سرت نی یه و غلامم جه خودشه ارباب بالاتر نی یه.^{۲۵} شاگرد کافی یه کی فقط خو اُستاده مناستن بیه و غلامم شبیه خودشه ارباب بیه. اگر خانه رئیسه بعلزبول دَخَدد، افراد دیگره خانه یه چی خواهد دَخَدن؟

^{۲۶} پس، جه اوشأن نترسید. هیچ چیزه قایمه بوسنه ای ننه کی آشکار نبه و هیچ چیز سر بنهای ننه کی آشکار نبه.^{۲۷} اونچی کی شمره تاریکی میان بوگفت، روشنایی میان بوگونید و اونچی کی شیمی گوشه میان بوگفته بوبوسته، جه بامان جور اعلام بوکونید.^{۲۸} جه افرادی کی جسمه کوشیدی اما قادر به کوشتنه روح نی ایدی، نترسید؛ جه اون بترسید کی قادره هم شیمی روحه و هم شیمی جسمه جهنمه میانی هلاک کونه.^{۲۹} آیا دو تأ چیچینی به ایته پول سیاه بفروش نیشه؟ با آن همه حتی ایته چیچینی یم بدون اجازه شیمی پئر زمینه رو نکفه.^{۳۰} حتی شیمی سره مویان همه تأ بیشمأرده بوبوسته.^{۳۱} پس نترسید، چونکی شیمی ارزش بیشتر جه هزار تأ چیچینی یه.

^{۳۲} هر کی مردمه ورجه مره اقرار بوکونه، منم می پئر ورجه کی آسمانه میانی ایسأ، اونه اقرار خواهمه کودن.^{۳۳} اما هر کی مره مردمه ورجه انکار بوکونه، منم اونه می پئره ورجه کی آسمانه میانی ایسأ، انکار خواهم کودن.

^{۳۴} گومان نوکونید کی بمودارم تا صلحه به زمین بآورم؛ نمودارم تا صلح بآورم، بلکی بمودارم تا شمشیر بآورم!^{۳۵} چون بمودارم تا:

«پسره بر پسر،

دختره بر مار و

عروسَ بر مَرْدَه مَار وَيَرِيزَأْنَمْ.

^{۳۶} هر کسه دشمن، جه خودشه اهل خانه خواهه بوستن. »

^{۳۷} هر کی خو پشرو ماره بیشتر جه من دوست بدأره، مره لایق نییه؛ و هر کی خو پسر یا دختره بیشتر جه من دوست بدأره، مره لایق نییه. ^{۳۸} هر کی خوصلیبه نیگیره و جه می دونبال نایه، مره لایق نییه. ^{۳۹} هر کی بخواهه خو جانه بدأره، او نه جه دست خواهه دئن و هر کی خوجانه بخاطر من جه دست بدنه، او نه حفظ خواهه کودن.

^{۴۰} هر کی شمره قبول بوکونه، مره قبول بوکوده و هر می مره قبول بوکوده، می او سه کوده یه قبول بوکوده داره. ^{۴۱} هر کی پیامبری یه بخاطر آنکی پیامبره، قبول بوکونه، پادشه پیامبری خواهه گیفتند. و هر کی شخصه پارسایی یه بخاطر آنکی پارسایه، قبول بوکونه، پادشه شخص پارسایه خواهه گیفتند. ^{۴۲} هر کی به آن کوچه‌دان، بخاطر آنکی می شاگردده، حتی ایته جام آب سرد فده، براستی شمره گویم کی بی پاداش نخواهه منأستان. »

۱۱

عیسیٰ حرفان در مورد یحیای تعمید دهنده

^۱ بعد از اونکی عیسیٰ آن دستوراته خو دوازده تا شاگرد بده، جه او یه به شهرهای دیگر بوشتو تا تعلیم بده و موعظه بوکونه. ^۲ وختی یحیی زندانه میانی، مسیح کارأنه وصفه بیشناؤسته، خوشگردانه اونه ورجه او سه کوده ^۳ تا واورسیدی: "آیا تو اونی کی بایستی بموبه، یا منتظر دیگری بیبیم؟" ^۴ عیسیٰ در جواب بوگفته: "بیشید واونچی کی دینیدی و ایشنویدی، یحیایه وأگویا بوکونیدی؛ کی ^۵ کورآن بینا بیدی و شلان راه شیدی، جذامیان پاکه بیدی، کرآن ایشونیدی، مُرده‌یان زنده بیدی و فقیرانه بشارت دهیدی. ^۶ خوش بحال کسی کی جه من نلغزه."

^۷ بعد از اونکی یحیی شاگردان شوئوندیبید، عیسیٰ در مورد یحیی شروع به حرف زئن بوکوده و جماعتنه بوگفته: "دئنه چی چیزی ره به بیابان بوشوییدی؟ برای دئنه نیی کی جه باد تکان خوره؟ ^۸ اگر نه، پس دئنه چی ره بوشوییدی؟ برای دئنه کسی کی لیباسه لطیف دوکوده؟ اوشانی کی لیباسه لطیف

دوکونه‌ده پادشايانه کاخه ميان ايسد.^۹ پس برای دئنه چي بوشوبيدی؟ پیامبر دئنه ره؟ بله، شمره گويم کي يحيى جه پیامبرم پیله‌تره.^{۱۰} چونکي اون هموني ايسا کي درباره اون بینويشته بوبوسته داره:

«الان، می رسوله پیشتر جه تو او سه کونم،
تا تی راهه تی پا جلو همواره کونه.»

^{۱۱} براستي شمره گويم کي جه يحيى تعميد دهنده پیله‌ترجمه مار بدونيا نموداره، اما آسمانه پادشاهي ميان کوجه‌دانه جه اون پیله‌تره.^{۱۲} جه يحيى تعميد دهنده تا الان، آسمانه پادشاهي قدرت آمره پيش شوئودره، اما ظالمان بر اون ظلم و جفا کونده.^{۱۳} چونکي همه تأ انبیا و تورات تا زمان يحيى نبوت کودیدي.^{۱۴} و اگر بخواهيد قبول بوکونيد، يحيى همون الياسه کي بايستي بموبه.^{۱۵} هر کي گوش ايشنووه، بيشنووه.

^{۱۶} آن نسله به چي تشبیه بوکونم؟ زأكانه منائتندي کي بازاره ميان نيشتدی، خوشأن همبازيان گويدی:

«شيمى ره نى بزهئىمى، نرقصەايدى؛
مرشىه بخواندىمى، شيمى سينه سره نزهايىدى.»

^{۱۷} چرا کي يحيى بمو کي نه می خوره و نه نوشە، گويندی: «ديو داره.»^{۱۹} انسانه پسر بمو کي خوره و نوشە؛ گويندی: « مردى ايسا شكمپرست و می خور، باجگيران و گوناهكارانه ريقق. » اما حقانيه حكمته، اونه اعمال به ثبت فارسانه.

سرزنش شهرانى کي ايمان ناورددهدى

^{۲۰} اونوخت عيسى شهرهایي يه سرزنش بوکوده کي هرچند بيشتر خو معجزاته اوشأنه شهره ميان انعام بده بو، اما توبه نوکوده بيد.^{۲۱} واي بر تو، اي خوراizin! واي بر تو، اي بيت صيدا! چرا کي اگر معجزاتي کي در شومان انعام بوبوسته، در صور و صيدون رخ بده بو، اونه مردم خيلی وخت پيش، خاک و پلاسه ميان توبه بوکوده بيد.^{۲۲} اما مطمئن ببييد کي در روز داورى، تحمل مجازات برای صور و صيدون آسانتر خواهه بостояن، تا شيمى ره.^{۲۳} و تو، اي كفرناحوم، آيا به آسمان بوجور خواهی شوون؟ اصلا! بلکى تا به اعماق جهنم سرنگون خواهی بостояن. چرا کي اگر معجزاتي کي در تو انعام بوبوسته، سُدومه ميان رخ بده بو، تا امروز مائسته.^{۲۴} اما مطمئن ببييد کي در روز داورى، تحمل مجازات برای سدوم آسانتر خواهه بостояن، تا تي ره.

وعده استراحت

^{۵۰} در او وخت، عیسی بوقفته: "ای پئر، مالکه آسمان و زمین، تره پرستش کونم کی آن حقایقه
جه دانايان و عاقلان قائمه کودی و بر زأکأن آشکاره کودی. ^{۶۱} بله ای پئر، چونکی تی خوشی در اون
بو. ^{۷۷} می پئر همه چیزه به من بیسپُرد. هیچکس پسره نشناسه جُز پئر و هیچکس پئره نشناسه جُز پسر
و اوشانی کی پسر بخواه پئر ره اوشانه ره آشکاره کونه.

^{۲۸} می ورجه بآیید، ای تمامه زحمتکشان و گیرانباران! من شمره استراحت خواهم فَدن. ^{۹۴} می
یوغه بهدوش بکشید و جه من تعليم بیگیرید، چونکی من آرام و افتاده دیلم. وشیعی جانه میان
استراحت پیدا خواهید کودن. ^۳ چَرأ کی می یوغ راحت و می بار سُبکه.

۱۲

صاحب روز شبّات

^۱ در اون زمان، عیسی روز شبّاته میان جه مزارع گندم شوئوندوبو. اونه شاگردان بخارط گرسنگی
شروع به چئنه گندمه خوشه‌یائن و اوشانه خوردن بوکو دید. ^۲ فریسان چون آنه بیده‌دی، عیسایه
بوگفتیدی: "نیگاه بوکون تی شاگردان کاری کَره انجام دهد کی روزه شبّاته میانی جایز نی‌یه." ^۳ جواب
بده: "مگر نخواندیدی کی داورد چی بوکو ده، او وختی کی خودش و اونه یاران ویشه بیدید؟ ^۴ خدا
خانه واردہ بوسته و خودش و اونه یاران تقدیمی نانه بوخوردیدی، اگر چی اونه خوردن خودشه ره و
اونه یارانه ره جایز نبو، چونکی فقط کاهنان اجازه داشتیدی؟ ^۵ یا مگر توراته میان نخوانده‌ایدی کی در
شبّاته روزان، کاهنانه معبده میانی، شبّاته حرمته نداشتیدی و با آنهمه بی‌گوناوه‌ده؟ ^۶ شمره گویم کسی آیه
ایسا کی جه معبد پیله‌تره! ^۷ اگر معنی آن کلامه بفهمسته بید کی گویه «رحمت خواهم، نه قُربانی» ده بی
گونایانه محکوم نوکو دیدی. ^۸ چونکی انسانه پسر صاحب شبّاته."

شفای مرد علیل

^۹ جه آن پس اون مکانه ترک کوده و به اوشانه کنیسه بوشو. ^{۱۰} کنیسه میانی مردی ایسا بو کی
اونه ایته دست خوشک بوسته بو. مردم جه عیسی و اورسdi: "آیا روزه شبّاته میان، سفا دِن جایزه؟" آنه
بوگفتیدی تا اونه متّهم کو دنه ره بونه‌یی پیدا بوکونیدی. ^{۱۱} عیسی اوشانه بوقفته: "اگر ایته جه شومان
گوسفندي بدأره و اونه گوسفند در روزه شبّات چاه میانی دکفه، آیا اونه نیگیره و اونه جه چاه بیرون

ناؤره؟^{۱۲} لأن، انسان چقدر بالرزشتر جه گوسفنه! پس خوبی کودن در روز شبّات جایزه.^{۱۳} پس اون مردیه بوگفته: "تى دسته درازه کون!" اون خو دسته درازه کوده و او نه دست، اویته دسته مائستن سالمه بوسسه.^{۱۴} اما فریسیان بیرون بوشودی و همدیگره امره مشورت بوکوکدیدی کی چطو او نه بوکشیدی.

خادم برگزیده خدا

^{۱۵} وختی عیسی جه آن ماجرا آگاه بوبوسته، اون محله ترکه کوده. اما تعداده زیادی جه او نه دونبالسر بوشودی و عیسی اوشأن همه یه شفا بده.^{۱۶} و آشانه قدر غن بوکوکده تا دیگرانه نوگوییده کی اون کی یه.^{۱۷} آن رخ بدہ تا اشعیای نسی گفته به انجام فارسنه کی:

^{۱۸} آنه می خادم کی او نه انتخاب بوکوکده دارم،
می عزیز کی، می جان جه اون خوشنوده.

من می روحه او نه رو خواهم نَنَ
و او نه عدالت به قومان اعلان خواهه کودن.

^{۱۹} دعوا نخواهه کودن و فریاد نخواهه زَنَ؛
و کسی او نه صدایه کوچه یانه میان نخواهه ایشنوستن.

^{۲۰} نِی خورده بوسنه یه نخواهه ایشکن
و فیله یه نیم سوزه خاموش نخواهه کودن،
تا عدالت به پیروزی فارسانه.

^{۲۱} همه تأ قومان به او نه نام امید خواهد بستن.

عیسی و بعلزبول

^{۲۲} اون وخت مردی دیوزده یه کی کور و لال بو او نه ورجه بآوردیدی و عیسی او نه شفا بدھ، طوری کی تائسته بیدینه و گب بزنه.^{۲۳} پس اون جماعت همه در تعجب بیدی و بوگفتیدی: "آیا آن مرد همون داود پسر نی یه؟"^{۲۴} اما چونکی فریسیان آنه بیشتوستیدی، بوگفتیدی: "به کمک دیوانه رئیس بعلزبوله کی دیوانه بیرون نه کونه و بس!"^{۲۵} عیسی اوشانه فکرانه بخدھ و اوشانه بوگفته: "هر حکومتی تقسیم بیه، نابود خواهه بوستن، و هر شهر یا خانه ای کی بر ضدھ خودش تقسیم بیه، پابر جا نخواهه منائستن.^{۲۶} اگر شیطان، شیطانه بیرون نه کونه، بر علیه خودش تقسیم بوبوسته، پس چطو او نه حکومت پابر جا خواهه مائستن؟"^{۲۷} و اگر من به یاری بعلزبول دیوانه بیرون نه کونم، شیمی شاگردان به کمک کی

او شأنه بیروننه کونیدی؟ پس او شأن خودشان، شیمی داور خواهد بوستن.^{۲۸} اما اگر من بواسطه خدا روح دیوانه بیروننه کونم، مطمئن بیبید کی خدا پادشاهی نزدیکه.^{۲۹} بعلاوه، چطرو کسی تأنه بیشه مرده قوی خانه و اونه امواله غارت بوكونه، مگر آنکی اول اون مرده دَبَدَه و جه آن پس اونه خانه یه غارت بوكونه.^{۳۰} هر کی می آمره نی یه، بر علیه منه، و هر کی می آمره جَمَعَه نوکونه، پراکنده کونه.^{۳۱} پس شمره گویم، هر نوع گوناه و کفری کی انسان انجام دهه، بخشیده به. اما کفر به روح القدس بخشیده نخواهه بوستن.^{۳۲} هر کی حرفی بر علیه انسانه پسر بوگویه، بخشیده به. اما هر کی بر علیه روح القدس حرفی بزننه، نه در آن زمان و نه در زمان آینده بخشیده خواهه بوستن.

^{۳۳} اگر میوه خوب خواهیدی، شیمی دار باید خوب ببه، چونکی داره بد میوه بد خواهه دَنَن. داره جه اونه میوه شه شناختن.^{۳۴} ای افعی زاکان، شومان کی بد طیتید، چطرو تائیدی کی حرف خوب بزنیدی؟ چونکی زبان جه اونچی کی دیل لبریزه، حرف زنه.^{۳۵} آدمه خوب، جه خرانه یه خوبه خودشه دیله کی خوبی کونه و آدم بد، جه خزانه بده خودشه دیله کی، بدی کونه.^{۳۶} اما شمره گویم کی مردم برای هر حرف پوچی کی به زبان اورید، روز داوری به حساب خواهه آمون.^{۳۷} چونکی شیمی حرفانه آمره تبرئه خواهیدی بوستن و شیمی حرفانه آمره محکوم خواهیدی بوستن.

تفاضای معجزه‌ایی جه عیسی

^{۳۸} اونوخت تعدادی جه فریسیان و علمای دین اونه بوگفتیدی: "استاد، خوائیم جه تو نیشانه‌ایی بیدینیم."^{۳۹} عیسی جواب بده: "نسله شرور و زناکار نشانه خواهه! اما نشانه‌ایی به آشأن خواهه فده ببه، مگر نشانه یه یونس نبی.^{۴۰} چونکی هوجور کی یونس سه شبانه روز، پیله ماهی یه شکمه میان ایسا بو، انسانه پسرم سه شبانه روز زمینه رو خواهه ایسان.^{۴۱} مردمه نینوا در روزه داوری بر علیه آن نسل خواهد ویریشتند و او شأنه محکومه خواهد کودن. چرا کی بعد از یونسه موعظه توبه نوکودیدی و آلان کسی آیه ایسا کی، جه یونس پیله تره.^{۴۲} ملکه جنوب در روزه داوری بر علیه آن نسل خواهد ویریشتند و او شأنه محکوم خواهد کودن، چونکی جه او طرف دنیا بمو تا سلیمانه حکمته بیشنووه و آلان کسی آیه ایسا کی، جه سلیمان پیله تره.

^{۴۳} وختی کی روحه پلید جه کسی بیرون آیه، به مکانهای خوشک و باير شه تا جایی برای استراحت پیدا کونه، اما پیدا نوکونه.^{۴۴} پس گویه «به خانه یی کی جه اون بمودارم، وأگردم» اما وختی به او یه فارسه و خانه یه خالی و رُفته و تمیز دینه.^{۴۵} شه و هفت روحه بدتر جه خودش، خو آمره آوره

و همه‌تاً داخل بیدی و در اویه سکنی کونیدی. خلاصه، اون شخص بدتر جه حالت اوّل به. عاقبت آن نسل شرورم هو جور خواهه بوستن.

عیسی مار و برآرن

^{٤٦} در اون لحظه کی عیسی مردمه آمره حرف زهای، اونه مار و برآرن بیرون ایساً بید و خوأستیدی اونه آمره گب بزنیدی. ^{٤٧} پس اینفر اونه ره خبر بآورده کی: "تی مار و برآرن بیرون ایسادی و خواهیدی تی آمره گب بزنیدی." ^{٤٨} جواب بدہ: "می مار کی یه؟ و می برآرن کی یانیدی؟" ^{٤٩} جه آن پس خودسته آمره به سمت خوشگردان اشاره بوکوده و بوگفته: "آشانیدی می مار و می برآرن!" ^{٥٠} چونکی هر کی می پئره خوأسته یه کی آسمانه میان ایساً بجا بآوره، می برآر و می خواخور و می ماره.

۱۳

مَثَلُه بِرْزَگُر

^١ همون روز عیسی جه خانه بیرون بمو و دریاچه کنار بینیشته. ^٢ اما طوری جمعیت زیادی اونه احاطه بو کوده بو کی کرجی یه سواره بوسته و اونه رو بینیشته، در حالی کی مردم ساحله رو ایساً بید. ^٣ جه آن پس خیلی چیزانه اوشانه ره مثاله آمره بیان بوکوده و بوگفته: "ایروز برزگری بذر پاشاندنه ره بیرون بوشو. ^٤ وختی بذر پاشاندوبو، بعضی راهسر کفته و پرنده‌یان آمویدی و اوشانه بوخوردیدی. ^٥ بعضی یم سنگلاخه رو کفته کی، خاکه زیادی ناشته. پس زود سبزه بوسته، چونکی کم عمق بو. ^٦ اما زمانی کی آفتاب بمو، بوسوخته و خوشکه بوسته، چونکی ریشه ناشته. ^٧ بعضی خارانه میان دکفته. خاران رشد بوکودیدی و بذرانه خفا کودید. ^٨ اما باقی بذران، زمینه خوب رو فووسته و بار بآورده: بعضی صد برابر، بعضی شصت و بعضی یانم سی. ^٩ هر کی گوش داره، بیشنووه.

^{١٠} اون وخت شاگردان اونه ورجه بموی، واورسدی: "چراً مردمه ره مثال آمره حرف زنی؟" ^{١١} عیسی جواب بدہ: "فهمستنه آسراره آسمانه پادشاهی شمره عطا بوبوسته، اما اوشانه ره عطا نوبوسته. ^{١٢} چونکی به اونی کی داره، بیشتر فده خواهه بوستن تا به زیادی بداره، و اونی کی ناره، همونی یم کی داره، فیگیفته خواهه بوستن. ^{١٣} هنه وسین آشانه ره مثاله آمره حرف زنم، چون:

فندیریدی، اما نیدینیدی؛
گوش کونیدی، اما نیشنویدی و نفهمیدی.

^{۱۴} اشیا نبوّت اشانه ره حقیقت پیدا کونه کی گویه:

«خو گوشه امره خواهه ایشنوستن، اما هرگز نخواهه فهمستن؛
خو چومه امره خواهه دئن، اما هرگز نخواهه درک کودن.

^{۱۵} چون آن مردمه دیل سخته بوسسه،

اوشانه گوشان سنگینه بوسسه،

و خوشانه چومانه دبستدی،

تا مبادا خوشانه چومانه امره بیدینیدی،

و خوشانه گوشانه امره بیشنویدی

و خوشانه دیله میان بفهمیدی

و وأگردیدی و من آشانه شفا بدم. »

^{۱۶} اما خوشحال شیمی چومان کی دینیدی و شیمی گوشان کی ایشنویدی.^{۱۷} براستی شمره کویم کی خیلی جه انبیا و پارسایان مشتاق بوده اونچی کی شومان دینیدی، بیدیند و نیدهدی و اونچی کی شومان ایشنویدی، بیشنودی و نیشنوستدی.

^{۱۸} پس شومان معنی مثله بزرگره بیشنوید: ^{۱۹} وختی کی کسی کلامه آسمانه پادشاهی به ایشنوه ولی اونه درک نوکونه، اون شرور آیه و اونچی کی اونه دیله میان کاشته بوبوسته داره، دُزانه. آن همون بذری يه کی راه میانی کاشته بوبوسته. ^{۲۰} ولی بذری کی زمینه سنگلانخه رو بکفته، کسی يه کی کلامه ایشنوه و اونه بی معطلي شادي امره قبول کونه. ^{۲۱} اما چون خودشه میان ریشه ناره، فقط مدت کمی دوام آوره. ولی وختی کی بخاطر کلام، سختی یا آزاری بروز دهه، هو لحظه کفه. ^{۲۲} بذری کی خارانه میان کاشته بوبوسته، کسی يه کی کلامه ایشنوه، اما آن دنیا نیگرانیان و تروته فریفتگی اونه خفه کونه و بی ثمر نهه. ^{۲۳} اما بذری کی زمینه خوبه رو کاشته بوبوسته، کسی يه کی، کلامه ایشنوه و اونه فهمه و میوه آوره؛ صد، شصت، یا سی برابر میوه بار اره. »

مثل علفهای سمی

^{۲۴} عیسی مثل دیگری يم آشانه ره بآورده: «آسمانه پادشاهی مردی يه مانه کی خو مزرعه میان بذر خوب بپاشانه. ^{۲۵} اما وختی کی همه خوفته بید، اونه دشمن بمو و گندمه میانی، علف هرز (شبیه گندم) بکاشته و بوشو. ^{۲۶} وختی گندم سبز بوسسه و خوشه بآورده، علف هرمز ظاهره بوسسه. ^{۲۷} اون مالک غلامان اونه ورجه بوشونیدی و بوگفتیدی: «آقا، مگر تو بذر خوب تی مذرعه میان نکاشتی؟ پس علف

هرز جه کویه بمو؟^{۳۸} در جواب بوگفته: «آن دشمنه کاره.» غُلامان جه اون و اورسهایدی: «آیا خواهی بیشیم و اوشانه جمعه کونیم؟»^{۲۹} بوگفته: «نه، اگر بخواهید علفهای هرزه جمعه کونید، ممکنه کی گندمه اوشانه آمره جه ریشه بکنید.^{۳۰} بیسید هر دوتا تا فصل درو رشد بوكونید. اون وخت دروکارانه خواهم گفتن کی اوّل علفهای هرزه جمعه کونید و دسته بوكونید تا بسوچه. جه آن پس گندومانه جمعه کونید و باورید می انبار.»

مثله دانه خردل و مثل خمیرمايه

^{۳۱} عیسی اوشانه ره مثل دیگری يه باورده: «آسمانه پادشاهی شبیه دانه خردلی يه کی کسی اونه بیگیفته و خودشه مزرعه میان بکائشته.^{۳۲} با آنکی دانه خردل جه همه تأ دانهیان کوچیکتره، اماً وختی کی رشد بوكوده، جه همه تأ گیاهان بزرگتر بوبوسته؛ شبیه درخت به، طوری کی آسمانه پرندهیان آیده و اونه شاخهیانه میان لانه چاکونیدی.

^{۳۳} جه آن پس اوشانه ره ایته مثل دیگر باورده. بوگفته: «آسمانه پادشاهی خمیرمايه‌ای يه مانه کی زنی اونه فیگیفته و با مقدار زیادی آرد مخلوط بوكوده تا خمیر ور بمو.»

^{۳۴} عیسی همه آن مطالبه مثل آمره جماعتنه ره بوگفته و بدون مثال هیچی اوشانه ره نوگفته.^{۳۵} آن رخ بدنه تا نبی کلام به انجام فأرسه کی بوگفته بو:
می دهانه مثاله آمره خواهم وأکودن،
و اونچی يه کی جه اون اوّل دنيا میانی مخفی بمانسته بو،
بيان خواهم کودن.

توضیحه مثله علفهای سمی

^{۳۶} جه آن پس عیسی جمیعته ترکه کوده و بخانه بوشو. اونوخت اونه شاگردان اونه ورجه بمودی و بوقفتیدی: "مثل علفهای هرزه مزرعه‌یه، آمی ره توضیح بدن."

^{۳۷} اون در جواب بوگفته: "آدمی کی بذر خوبه مذرعه میان کاره، انسانه پسره.^{۳۸} مذرعه آن دنیا؛ و بذر خوب، آسمانه پادشاهی زأکانید. علفهای هرز، اون شروره زأکانید؛^{۳۹} و دشمنی کی اوشانه کاره، خوده ابليسه. فصل درو، پایان آن دنیا، و دروگرآن، فرشته‌یانید.^{۴۰} هطو کی علفهای هرزه جمعه کونیدی و آتشه میان سوچانیدی، آخر زمانم هطو خواهه بوسن.^{۴۱} انسانه پسر خو فرشته‌یانه اوسه خواهه کودن و اوشان هرچی کی اونه پادشاهی میان باعثه گوناه به و تمامی يه بدکارانم جمعه خواهد

کودن^{۴۲} و اوشانه در آتش کوره میانی خواهه تأوهدن، جایی کی گریه و دندان، دندان رو سائیده خواهه بوستن.^{۴۳} اون وخت پارسایان خواشانه پئره پادشاهی میان، خورشیده مأنستن خواهد درخشن. هر کی گوش داره، بیشنوه.

مثله گنجه قایمه بوستن

^{۴۴} آسمانه پادشاهی گنجی مأنستنه کی زمینه میانی قایمه بوسته کی وختی شخصی اونه پیدا کونه، جه آن پس دوباره قایمه کونه و جه شادی شه هر چی کی داره فروشه و اون زمینه هینه.
^{۴۵} بازم آسمانه پادشاهی تاجری یه مانه کی بدونبال مرواریدهای گیرانقیمه. ^۶ پس وختی مروارید خیلی بالارزشی پیدا کونه، شه و اوپیچی کی داره فروشه و اون مرواریده هینه.

مثله توره ماهیگیری

^{۴۷} و بازم آسمانه پادشاهی توری یه مانه کی به دریا تأوَدبه و همه جور ماهی وارد اون به.^{۴۸} وختی کی تور پوره به، ماهیگیران اونه به ساحل فکشیدی. جه آن پس نیشینیدی و ماهیانه خوبه سبده میانی جمعه کونیدی، اما ماهیانه بده تأوَدیدی دور.^{۴۹} در آخر زمانم هجور خواهه بوستن. فرشته یان خواهده آمون و بدکارانه جه درستکاران بیرون خواهده فکشن^{۵۰} و اوشانه آتشه کوره میانی خواهده تأوهدن، جایی کی گریه و دندان، دندان رو سائیده خواهه بوستن.

^{۵۱} جه آن پس واورسه: "آیا تمام آن مطالبه بفهمستیدی؟" جواب بددی: "بله!" عیسی بفرماته:
 "پس هر عالم دین کی در مورده آسمانه پادشاهی تعلیم بیگیفته، مثل صاحبخانه یی ایسا کی جه خودش خزانه چیزهای نو و کهنه یه بیرون آوره."

مردمه ناصره بی ایمانی

^{۵۳} وختی عیسی آن مثلاًنه تمامه کوده، اون محله ترکه کوده^{۵۴} و به خودش شهر بوشو و کنیسه میان مردمه تعلیم بده. مردم تعجب بوکو دیدی و واورسیدی: "آن مرد آجر حکمت و قدرته انجامه معجزاته جه کویه بdest بآورده؟^{۵۵} مگر اون، اون نجاره پسر نی یه؟ مگر اونه ماره نام مریم نی یه؟ و اونه برآرن یعقوب و یوسف و شمعون و یهودا نی یدی؟^{۵۶} مگر اونه همه تأ خوآخوران آمی میان زندگی نوکونیدی؟ پس آن چیزآن جه کویه به آن مرد فارسه داره؟"^{۵۷} پس اوشانه ره خیلی بد به نظر بمو. اما عیسی اوشانه بوگفته: "نبی بی حرمت نییه، مگر در خودشه شهر و خودش خانه!"^{۵۸} و اویه اوشانه بی ایمانی وسین معجزاته زیادی نوکوده.

عیسی و هیرودیس

^۱ در اون زمان عیسی آوازه، هیرودیسه حاکمه گوش فارسه. ^۲ و اون خو خدمتکارانه بوگفته: "آن یحیای تعمید دهنده یه کی جه مُرده‌یان ویریشه و هنه‌وسینه کی معجزات جه اون انجام رسه.

ماجرای کوشتنه یحیای تعمید دهنده

^۳ و امّا هیرودیا وسین، کی پیشتر اونه برأر فیلیپه زن بو، یحیایه بیگیفته و اونه دبسته و به زندان تاؤده بو. ^۴ چونکی یحیی اونه گفته: "حلال نی یه کی تو آن زنه آمره بیبی". ^۵ هیرودیس خوأسته یحیایه بوکوشه، امّا جه مردم ترسه‌یه، چونکی یحیایه به پیامبری قبول داشتیدی.

^۶ در روز هیرودیسه جشنه تولّد، هیرودیا دختر مجلسه میان برقصه، طوری کی هیرودیسه دیله شاده کوده و ^۷ اون قسم بوخورده هر چی بخواهه اونه فده. ^۸ دخترم بخاطر اونکی اونه مار اونه یاد بدبهبو، بوگفته: "یحیایه تعمید دهنده سره ایته طبقه رو مره فدن". ^۹ پادشاه ناراحته بوسته، امّا به احترامه قولی کی بدبهبو و به احترام خو مهمانان دستور بده تا اونه خوأسته برآورده بیبه. ^{۱۰} پس به دستور اون یحیی سره زندانه میانی جه تن جدا بوکودیدی ^{۱۱} و اونه ایته طبقه امره باؤردیدی و دختره فَدَدِی و اونم اونه ببرده خو ماره ورجه. ^{۱۲} یحیی شاگردان بمودی و اونه بدنه ببردیدی، دفن کودیدی و جه آن پس بوشودی و عیسایه خبر بدی.

پنج نان و دو ماهی

^{۱۳} وختی عیسی آنه بیشنوسته، خلوتی کرجی آمره به ایته مکان دور افتاده بوشو. امّا مردم واخبره بوسنیدی و جه خوشانه شهر، پای پیاده اونه دونبالسر بوشودی. ^{۱۴} وختی عیسی جه کرجی پیاده بوبوسته، جمعیّت زیادی یه بیده و اونه دیل اوشانه‌ره بوسوخته و اوشانه مریضانه شفا بده.

^{۱۵} غروب دم، شاگردان اونه ورجه بمودی و بوگفتیدی: "آیه جایی دورافتاده‌یه، و دئروختم ایسا. مردمه اوشه کون تا به دهاتهای اطراف بیشید و خوشانه ره خوراک بِهْنید". ^{۱۶} عیسی اوشانه بوگفته: "لازم نی یه مردم بیشید. شومان خودتان آشانه خوراک فدید". ^{۱۷} شاگردان بوگفتیدی: "آیه چیزی جز پنج نان و دو ماهی ناریمی". ^{۱۸} عیسی بوگفته: "اوشانه می ورجه بآورید". ^{۱۹} جه آن پس به مردم بفرماته تا سبزه سر بینیشید. اون وخت پنج نان و دو ماهی یه بیگیفته و آسمانه نیگاه بوکوده و شُکر بجا بآورده.

جه آن پس نانه خره کوده و شاگردانه فده و اوشأنم فده‌دی مردمه.^{۲۰} همه بونخوردیدی و سئه بوسنیدی و جه باقیمانده‌یه اونه خورده‌یان، دوازده تأ سبده پور جمعه کودید.^{۲۱} تعداد خورنده‌یان به جز زنائان وزائان، پنج هزار تأ مرد بود.

آب رو راه شوون

^{۲۲} عیسی عجله آمره خوش‌آگردانه وادر بوكوده در حالی کی مردمه مرخص کوده، کرجی‌یه سوار بدی و پیشتر جه اون به اوطرف دریاچه بیشید.^{۲۳} بعد از آنکی مردمه مرخص کوده خودش به کوه بوشو تا تنها‌ی دعا بوكونه. شب فارسه و اون اویه تنها بو.^{۲۴} در آن موقع، کرجی جه ساحل خیلی دوره بوسنده بو و کولاکه آمره درگیر بو، چون باد مخالفه اون زیه.^{۲۵} در پاس چهارم از شب بو کی عیسی قدم زنان آب رو به سمت اوشأن بوشو.^{۲۶} چون شاگردان اونه آب رودر حال راه شوون بیده‌دی، وحشت بوكودیدی و بوگفتیدی: "روحه!" و جه ترس فریاد بزه‌یدی.^{۲۷} اما عیسی اوشانه بی معطلی بوگفته: "جرات بدأرید، منم، نؤهترسانید!"

^{۲۸} پطرس جواب بده: "ای آقا، اگر تویی، مره بوگو تا آب رو تی ورجه بایم." ^{۲۹} بفرماته: "بیا!" اون وخت پطرس جه کرجی بیرون بمو و آب رو به سمت عیسی راه بوشو.^{۳۰} اما چون کولاکه بیده، بترسه و در حالی کی کره آبه میان فرو شویه، فریاد بزه: "ای آقا، مره نجات بدن!" ^{۳۱} عیسی بی معطلی خودسته درازه کوده و اونه بوگفته: "ای کم ایمان، چرا شک بوكودی؟"^{۳۲} وختی به کرجی فارسلدی، باد بیسه.^{۳۳} جه آن پس کسانی کی کرجی میان ایسا بید، در برابر عیسی خوشانه رویه زمینه رو بنده‌دی و بوگفتیدی: "حقیقتا کی تو خدا پسری!

بیمارانه شفا گنیسارته میان

^{۳۴} پس چون به اویته ساحله فارسلدی، سرزمین گنیسارته میان بیجیر بموییدی.^{۳۵} اویه مردمان عیساییه بشناختیدی و افرادی‌یه به تمامی اون نواحی اوشه کودیدی و مرضانه اونه ورجه باؤردیدی.^{۳۶} اوشأن جه اون خواهش کودیدی کی اجازه بده تا فقط اونه ردایه لمس بوكونیدی. و هر کس لمس کوده، خوبه بوسنده.

لازم بوسته پاکی درون

^۱ جه آن پس گروهی جه فریسیان و علمای دین یهود جه اورشلیم عیسی و رجه بمودی و بوگفتیدی: ^۲ "چرا تی شاگردان مشایخه دأبه زیر پا نیدی؟ اوشأن خوشانه دستانه پیشتر جه خوردن نوشوریدی!" ^۳ اون در جواب اوشانه بوگفته: "چرا شومان خودتأن برای آنکی شیمی دأبه بدأریدی، خدا حکمه زیر پا نهیدی؟ ^۴ چونکی خدا بفرمائسته: «تی پئر و ماره احترام بنن» و «هرکی یم خو پئر یا خو ماره ناسزا بوگویه، باید کوشته بیبه. » ^۵ اما شومان گوئیدی کی اگر کسی خودشه پئر و مار بوگویه: «هر کمکی کی امکان داشته جه من فیگیریدی، وقفه خدایه، » ^۶ در آن صورت ده بر اون واجب نی یه کی آجور خو پئر و ماره احترام بنه. آطوبی چون برای آنکی شیمی دأبه بدأریدی، خدا حکمه باطله کونیدی. ^۷ ای ریاکاران! اشعیا شیمی ره چقدر خوب پیشگویی بوکوده، اون وختی کی بوگفته:

«آن قوم خوشانه لبائنه آمره مره احترام نهیدی. ^۸

اما آشانه دیل جه من دوره.

اوشان مره بیخودی عبادت کونیدی، ^۹

و اوشانه تعلیمات چیزی جز کارهای آدمی نی یه. »

^{۱۰} جه آن پس اون جماعته خو ورجه دخده و بوگفته: "گوش بدأرید و بفهمید. ^{۱۱} نه اونچی کی آدمه دهانه میان واردہ به، اونه نجسه کونه. بلکی اونچی کی، جه اونه دهان بیرون آیه." ^{۱۲} اون وخت شاگردان اونه ورجه بموییدی و بوگفتیدی: "آیا دانی کی فریسیان تی گبانه ایشنوسته آمره جه تو لغش بوخوردیدی؟" ^{۱۳} عیسی جواب بده: "هر نهالی یه کی، می آسمانی پئر نکاره، ریشه کن خواهه بوستن. ^{۱۴} اوشانه به حاله خودشان بنید. اوشان راهنمایانه کوریدی. هر وخت کوری عصا کشه کوره دیگری ببه، هر دو تأ چاه درون خواهد دکften. ^{۱۵} پطرس بوگفته: "آن مثله آمی ره توضیح بدن." ^{۱۶} عیسی جواب بده: "آیا شومانم هنوز نفهمیدی؟" ^{۱۷} آیا ننید کی هر چی به دهان وارد به، به شکم شه و بعد خارجه به؟ ^{۱۸} اما اونچی کی جه دهان بیرون آیه، جه دیل سرچشمہ گیره و آنه کی آدمی یه نجسه کونه. ^{۱۹} چون جه دیله کی افکار بد، قتل، زنا، بی عفتی، دزدی، شهادت دروغ و تهمت سرچشمہ گیره. ^{۲۰} آشانه کی شخصه نجسه کونه، نه انکی نوشوسته دستانه آمره غذا خوردن. »

ایمان زنه کنعانی

^{۲۱} عیسی اویه یه ترکه کوده به منطقه یه صور صیدون بوشو.^{۲۲} ایروز زنی جه کنعان جه او نه اهالی، او نه ورجه بمو و فریادزنان بوگفته: "ای آقا، ای داوردده پسر، مره رحم بوكون! می دختر دیوزدہ بوبوسته و سخت عذاب کشه."^{۲۳} اما عیسی هیچ جوابی نده، تا آنکی او نه شاگردان جلو بمودی و جه او نه خواهش بوکودیدی و بوگفتیدی: "اونه مُرخصه کون، چون فریاد آمره آمی دونبالسر آیه."^{۲۴} عیسی در جواب بوگفته: "من فقط برای گوسفندای گومه بوسسه یه اسرائیل او سه بوبوسته دارم."^{۲۵} اما اون زن بمو و در مقابل او نه پا زانو بزه و بوگفته: "ای آقا مره، یاری بوكون!"^{۲۶} عیسی در جواب بوگفته: "زأکانه نانه گیفتن و سگانه ورجه تاؤدن جایز نی یه."^{۲۷} ولی زن بوگفته: "بله، ای آقا، اما سگانم جه خورده های کی صاحبه سفره سر جه کفه، خوردهه!^{۲۸} اون وخت عیسی بوگفته: "ای زن، تی ایمان زیاده، تی خواهش برآورده به!" او نه دختر هو لحظه میانی شفا پیدا کوده.

خوراک دئن به چهارهزار نفر

^{۲۹} عیسی جه اویه حرکت بوکوده و دریاچه جلیله کناره یه طی بوکوده و به کوهسار فارسه و اویه بینیشته.^{۳۰} جمعیت زیادی او نه ورجه بمودی. او شان خوشانه آمره شلان و کورآن و فلجان و للان و میریضانه دیگره بآوردیدی و عیسی پا ورجه بندی و او نه، او شانه شفا بد. ^{۳۱} مردم چون بیده دی کی للان حرف زنیدی، فلجان سالمه بیدی، شلان راه شیدی، کورآن دینیدی، در تعجب بوده و اسرائیل ه خدایه ستایش بوکودیدی.

^{۳۲} عیسی خو شاگردانه دخده و بوگفته: "می دیل به حاله آن مردم سوجه، چون الان سه روزه کی می آمره بیدی و چیزی خوردن ره نأریدی. نخواهم آشانه گوشنه روانه کونم. شاید کی راه میانی جه پا دکفید." ^{۳۳} او نه شاگردان بوگفتیدی: "آن بیابانه میانی جه کویه تأییم نانه کافی آن جمعیت سره کودنه ره بدست بآوریم؟"^{۳۴} عیسی واورسه: "چندتا نان داریدی؟" بوگفتیدی: "هفت نان و چندتا کوچدانه ماهی." ^{۳۵} عیسی مردمه بفرماته تا زمینه رو بینیشیدی. ^{۳۶} اون وخت هفت تأ نان و ماهیین بیگفته و بعد از شکرگزاری او شانه خُرده کوده. خو شاگردانه فده و او شانم فده دی جمعیت. ^{۳۷} همه بوخوردیدی و سئره بوسنیدی و شاگردان هفت تأ زنیل پور جه باقیمانده یه خُرده نان جمعه کودیدی.^{۳۸} تعداد کسانی کی غذا بوخوردیدی، به جز زنائان و زأکان چهار هزار نفر بودی. ^{۳۹} جه آن پس عیسی مردمه مُرخصه کوده. کرجی یه سواره بوسسه و به منطقه یه مَجَدَل بوشو.

تفاضای معجزه‌یه آسمانی

^۱ اون وخت فریسیان و صدوقيان عیسى ورجه بمودی تا اوته امتحان بوکونیدی. هنه وسین جه اوون بخواستیدی تا معجزه‌یی آسمانی اوشأنه ره انجام بده. ^۲ در جواب بفرماته: "غروب وخت، گوییدی «هوا خوب خواهه بوستن، چون آسمان سرخ رنگه.» ^۳ و صبحدم گوییدی «امروز هوا بد خواهه بوستن، چون آسمان سرخ و بیگفته‌یه.» شومان خوب دلندی چطو آسمانه رنگ و رویه تعییر بوکونیدی. اما جه تعییر نشانه‌های زمانان ناتوانیدی! ^۴ سل شرور و زناکار نشانه خواهد، اما نشانه‌یی اوشأنه فده نخواهه بوستن جز معجزه‌یه یونس نبی. جه آن پس اوشأنه ترکه کوده و خوراهه بوشو.

فریسیان و صدوقيانه خمیر مایه

^۵ چون به اوطرف دریاچه بوشوئیدی، شاگردان جه‌خاطر ببردیدی کی خوشأنه امره نان بآوریدی. ^۶ عیسى اوشأنه بوگفته: "آگاه ببیید و جه فریسیان و صدوقيانه خمیر مایه دوری بوکونید." ^۷ پس اوشأن خوشأنه میان گفتگو بوکودیدی و بوگفتیدی: "اوته وسین بوگفته کی آمی امره نان ناورده‌ایم." ^۸ عیسى بفهمسته و اوشأنه بوگفته: "ای سست ایمانان، چرا در مورد آنکی نان ناریدی، خودتأنه امره بحث کونیدی؟ ^۹ آیا هنوز نفهمیدی؟ آیا به یاد ناریدی اوون پنج نان و پنج هزار نفر و چندتا سبد خرده نان کی جمعه کودید؟ ^{۱۰} یا اوون هفت نان و چهار هزار نفر و چندتا زنیل کی جمعه کودید؟ ^{۱۱} پس چرا نفهمیدی کی شیمی ره درباره نان نوگفتم؟ بلکی بوگفتم کی جه فریسیان و صدوقيانه خمیر مایه دوری بوکونید." ^{۱۲} اون وخت شاگردان بفهمستیدی کی اوشأنه درباره تعلیم فریسیان و صدوقيان هشدار بده داره، نه نانه خمیر مایه وسین.

پطرسه اعتراف در مورده مسیح

^{۱۳} وختی عیسى به نواحی قیصریه فیلیپس فأرسه، جه خو شاگردان واورسه: "طبق گفته مردم، انسانه پسر کی یه؟" ^{۱۴} اوشأن جواب بدهدی: "بعضی گویده یحیای تعمید دهنده‌یه. بعضی دیگر گویده الیاسه، و تعدادیم گویده ارمیا یا ایته جه انبیایه." ^{۱۵} عیسى واورسه: "شومان چی گوئیدی؟ شیمی نظر من کی ایسم؟" ^{۱۶} شمعون پطرس جواب بده: "تو مسیحی، خدای زنده پسر!" ^{۱۷} عیسى بوگفته: "خوشحال تو، ای شمعون، یونا پسر! چون آن حقیقته جسم و خون بر تو آشکار نوکوده، بلکی می پئر کی آسمانه میان ایسا. ^{۱۸} منم گویم کی توبی پطرس، و آن صخره رو، می کلیسا یه بنا کونم و قدرت مرگ" ^{۱۹} اوته ره

تسلّط نخواهه داشتن.^{۱۹} آسمانه پادشاهی کلیددانه تره فدم. اونچی کی زمینه رو بدی، آسمانه میانی دبسته خواهه بوستن و اونچی زمینه رو وأکونی، آسمانه میانی وأکوده خواهه بوستن.^{۲۰} اون وخت عیسی خوتمامه شاگردانه قدر غم بفرمائسته، کسی یه بوگوید کی اون مسیحه.

عیسی پیشگویی در مورد خو مرگ

^{۲۱} جه آن پس عیسی به آگاه کودنه خو شاگردان جه آن حقیقت شروع بوکوده کی لازمه به اورشلیم بیشه و در اویه جه مشایخ و سران کاهن و علمای دین آزار زیادی بیدینه. و کوشته ببه و سومین روز ویریزه.^{۲۲} پطرس اونه ایته گوشه ببرده و سرزنش بوکوده و بوگفته: "جه تو دوره به ای آقا! مبادا کی چنین چیزی هیچ وخت تی سر بایه."^{۲۳} عیسی خو رویه وأگردانه و پطرسه بوگفته: "جه من دوره بون ای شیطان! تو می راه مانعی، چونکی تی افکار انسانی یه نه الهی."^{۲۴} جه آن پس رو به خوشگردان بوکوده و بوگفته: "اگر کسی بخواهه مره پیروی بوکونه، باید خوره انکاره کونه، خوصصیه اوسانه و جه می دونبال بایه.^{۲۵} چون هر کسی بخواهه خو جانه نجات بده، اونه جه دست خواهه دئن؛ اما هر کی می وسین خو جانه جه دست بده، اونه بازم خواهه گیفتن.^{۲۶} انسانه ره چی فایده داره کی تمام دنیایه ببره، اما خو جانه دبازه؟ انسان برای آنکی دوباره خو جانه پس فیگیره، چی تأنه فده؟^{۲۷} چون انسانه پسر خوئره جلاله میان، خو فرشته یانه أمره خواهه آمون و هر کسه اونه اعماله ر پاداش خواهه فدن.^{۲۸} براستی شمره گویم، بعضی یعنی آیه ایسالی کی تا انسانه پسر نیدیندی کی، خو پادشاهی میان آیه، مرگه مزه‌یه نخواهه چشون.

عوضه بوستن عیسی دیم

^۱ شیش روز بعد، عیسی، پطرس و یعقوب و اونه برآر یوحنا یه بیگیفته و او شأنه خو امره ایته کوه لچکی سر ببرده.^۲ در اویه، او شأنه ورجه، اونه دیم عوضه بوسته؛ اونه چهره خورشید مائستن درخششیه و اونه لیباس نوره مائستن سفیده بوسته بو.^۳ در آن وخت موسی و الیاس او شأنه چومانه ورجه ظاهره بوستیدی و عیسی امره صحبت بوکودیدی.^۴ پطرس عیسایه بوگفته: "ای آقا، آمی ایسان آیه خوبه. اگر بخواهی، سه تأ سرپناه چاکونیم، ایته تی ره، ایته موسی ره، ایته یم الیاسه ره."^۵ هنوز آن حرف پطرس زبانه رو چرخسته کی ایدفعه یی ابری درخشنان آشانه خو ور بیگیفته. و صدایی جه ابر فأرسه کی: "آن می عزیزه پسر کی، جه اون خوشنودم؛ اونه گوش بدید!"^۶ آن صدا ایشناسته امره شاگردان سخت

بترسه‌ایدی و بکفتیدی خاک رو.^۷ اما عیسی نزدیکه بسته و اوشانه رو دست بنه و بوگفته: "ویریزید و نترسید!"^۸ اوشان خوشانه چومانه وأکودیدی و به جز عیسی کسی یه نیده‌دی.

^۹ وختی کی جه کوه بیجیر آمودی، عیسی اوشانه بفرماته: "اونجی بیده‌ئیدی کسی ره وأگویا نوکونید، تا زمانی کی انسانه پسر جه مُرده‌یان ویریزه."^{۱۰} شاگردان جه اون واورسدی: "چرا علمای دین گوئیدی کی اوّل باید الیاس بایه؟"^{۱۱} عیسی جواب بدہ: "البته کی، الیاس آیه و همه چیزه اصلاح کونه.^{۱۲} اما شمره بوگویم کی، الیاس بموداره ولی اونه نشناختیدی و هر چی کی خوأستیدی اونه امره بوکودیدی. هجور انسانه پسرم جه اوشانه دست آزار خواهه دئن."^{۱۳} اون وخت شاگردان بفهمستدی کی درمورده یحیای تعیید دهنده اوشانه امره گب زنه.

دیوبزه پسره شفا

^{۱۴} چون مردمه ورجه وأگرددستیدی، مردی عیسايه نزدیکه بسته و اونه ورجه زانو بزه و بوگفته: "ای آقا، می پسره رحم بوکون. اون غشّی یه و خیلی عذاب کشه. بیشتر وختان آتشه میانی و یا آبه میانی دکفه.^{۱۵} اونه تی شاگردانه ورجه بآوردم، ولی نتأستیدی اونه شفا بدیدی."^{۱۶} عیسی در جواب بوگفته: "ای نسل بی ایمان و منحرف! تا کی شیمی امره ببم و شمره تحمل بوکونم؟ اونه می ورجه بآورید."^{۱۷} عیسی دیوه نهیب بزه و دیو جه پسر بیرون بوشو و اون هو لحظه شفا پیدا کوده.^{۱۸} اون وخت شاگردان عیسی ورجه بمودی و خلوتی جه اون واورسدی: "چرا آمان نتأستیم اون دیوه بیرونه کونیم?"^{۱۹} عیسی جواب بدہ: "بخاطر آنکی شیمی ایمان کمه. براستی شمره گویم کی اگر ایمانی به اندازه کوچیکی یه خردله دانه بدأریدی، تأییدی آن کوهه بوگوییدی «جه آیه به اویه بیشه» و شه. و هیچ کاری شیمی ره غیر ممکن نخواهه بوستن.^{۲۰} اما آن جنس جُر روزه و دعا امره بیرون نیشه.

عیسی دوّمین پیشگویی در مورد خو مرگ

^{۲۱} وختی کی جلیله میان جمعه بوسنیدی، عیسی اشانه بوگفته: "انسانه پسر مردمه دست تسليم خواهه بوستن.^{۲۲} اوشان اونه خواهد کوشتن و اون سوّمین روز خواهه ویریشن." شاگردان خیلی ناراحته بوسنیدی.

سَكَ، ماهی دهانه میان

^{۲۳} جه آن پس کی عیسی و اونه شاگردان به کفرناحوم فارسه‌ایدی، مالیات گیرانه دودره‌می پطرسه ورجه بمولیدی و بوگفتیدی: "آیا شیمی استاد معبده مالیاته فنده؟"^{۲۴} اون جواب بدہ: "البته کی

فده!" وختی پطرس خانه درون بوشو، پیشتر جه انکی اون چیزی بوگویه، عیسی اونه بوگفته: "ای شمعون، جهانه پادشاهان جه چی کسانی باج و خراج فیگیریدی؟ جه خو زأکان یا جه غریبان؟ چی گویی؟"^۶ پطرس جواب بده: "جه غریبان!" عیسی جواب بده: "پس زأکان معافد!^۷ اما برای آنکی اشانه نرنج‌جاییم، دریا کنار بوشو و قلاب تاؤد. او لین ماهی‌یه کی بیگیفتی، اونه دهانه بازه کون، ایته سکه‌یه چهار درهمی پیدا خواهی کودن. اونه آمره می سهم و تی سهمه به اوشان فدن.

۱۸

بزرگی در آسمانه پادشاهی

^۱ در اون وخت شاگردان عیسی ورجه بمودی و واورسدی: "چی کسی آسمانه پادشاهی میان پیله‌تره؟"^۲ عیسی ایته زأکه دخده و اونه اشانه میان بنه^۳ و بوگفته: "براستی شمره گویم، تا عوضه نیبیدی و زأکانه مائستن نیبیدی، هرگز به آسمانه پادشاهی راه پیدا نخواهید کودن.^۴ پس، هر کی خودشه آن زأکه مائستن فروتن چاکونه، آسمانه پادشاهی میان پیله‌ترخواهه بوستن.^۵ هر کی آجر زأکه بنام من قبول بوكونه، مره قبول بوكوده.^۶ اما هر کی باعث ببه کی ایته جه آن زأکان کی مره ایمان داره، لغزش بوخوره، اونه ره بهتره کی سنگ آسیاب بزرگی اونه گردن دبسته ببه و دریا عمقه میانی غرقه به!^۷ وای آن دنیا لغرشانه وسین! چون هر چند لغزشان دوره بد، اما وای بر اونی کی اوشانه باعث ببه!

^۸ پس اگر تی دست یا تی پا تره به گوناه فکشه، اونه قطعه کون و دور تاؤد. چون تی ره بهتره کی لنگ یا شل زندگی بوكونی تا آنکی دودست یا دو پا آمره آتش ابدی میان دکفی.^۹ و اگر تی چوم تره به گوناه فکشه، اونه بیرون بأور و تاؤد دور. چون تی ره بهتره کی ایته چومه آمره زندگی بوكونی تا اوونکی دوتاً چوم آمره در آتشه دوزخه میان دکفی.

مثل گومه‌بوسته گوسفند

^{۱۰} هوشیار بیبید کی هیتاً جه آن کوچه‌دانانه تحیر نوکونید، چون شمره گویم کی اشانه فرشته یائن آسمانه میانی همیشه می پئره رویه کی آسمانه درونی ایسا، دینیدی.^{۱۱} چون انسانه پسر بموداره تا گومه‌بوسته‌یه نجات بده.^{۱۲} چی فکر کونیدی؟ اگر ایته مردی صدتاً گوسفند بدأره و ایته جه اوشانه گومه‌کونه، آیا اون نَوَدونه گوسفنده کوهسار میانی نه و بدونبال اون گومه‌بوسته نیشه?^{۱۳} براستی شمره گویم کی اگر اونه پیدا کونه، اون ایته گوسفنده ره بیشتر ذوق کونه تا اون نَوَدونه گوسفنده ره کی گومه

نوبوستیدی.^{۱۴} هجور، شیمی پئره خواسته‌یه کی آسمانه میانی ایسأ. آن نی‌یه کی حتّی ایته جه کوچه‌دانان جه دست بیشه.

طريقه‌یه رفتار با برأر خطاكار

^{۱۵} اگر تی برأر به تو گوناه بوکونه، اونه ورجه بوشون و خلوتی اونه گونایه به اون گوشزد بوکون. اگر تی گبه قبول بوکوده، تی براهه باز بدست بأورده‌یی؛^{۱۶} اما اگر قبول نوکوده، اینفر یا دونفر دیگره خودت امره بیر تا «دو یا سه تأ شاهد شهادت بدید، هر گبی ثابت بیه.»^{۱۷} اگر نخواسته کی به اوشانم گوش بده، کلیسايه بوگو؛ و اگر اون، کلیسايم قبول نوکوده، اون وخت اونه آجنبی یا باجگیر خطاب بوکون.^{۱۸} براستی شمره گویم کی هر چی زمینه رو دبه‌دیدی، آسمانه میان دیسته خواهه بوستن، و هر اونچی کی زمین رو وأکونیدی، آسمانه میانی وأکوده خواهه بوسن.^{۱۹} باز شمره گویم کی هر وخت دو نفر جه شومان زمینه رو در مورد هر مسئله‌یی کی تقاضا داریدی، همدیگره امره موافق بیید، از طرف می پئر کی آسمانه میان ایسأ، اشانه ره به انجام خواهه فارسن.^{۲۰} چون جایی کی دو یا سه نفر به نام من جمعه بید، من اویه اوشانه میانی حاضرم.

مثل خادم بيرحم

^{۲۱} جه آن پس پطرس عیسی ورجه بمو و واورسه: «ای آقا، تا چند بار اگر می برأر به من گوناه بوکونه، باید اونه ببخشم؟ هفت بار؟»^{۲۲} عیسی جواب بده: «تره گویم هفت بار نه، بلکی هفتادتا هفت بار.

^{۲۳} هنه وسین آسمانه پادشاهی یه شه به شاهی تشبيه کودن کی، تصمیم بیگیفته خو خادمانه امره تسویه حساب بوکونه.^{۲۴} پس وختی شروع به حسابرسی بوکوده، شخصی یه اونه ورجه بأوردیدی کی، ده هزار قنطار اونه بدھکار بو.^{۲۵} چون اون نتأنسته خو قرضه فده، اونه ارباب دستور بده، اونه با زن و زأکان و تمام اونه دارایی بفروشید و خو طلبه وصول بوکونه.^{۲۶} خادم خو اربابه پاجیر به زانو دکفته و التماس کونان بوگفته: «مره مُهلت بدن تا می قرضه همه یه فدم.»^{۲۷} پس اربابه دیل به حاله اون بوسوخته و اونه قرضه ببخشه و اونه آزاده کوده.^{۲۸} اما وختی کی خادم بیرون شوئوندوبو، ایته جه خودشه همکارانه بیده کی صد دینار اونه بدھکار بو. پس اونه بیگیفته و اونه گلویه فشار بده و بوگفته: «تی قرضه فدن!»^{۲۹} اونه همکار اونه پاجیر دکفت و منت کونان بوگفته: «مره مُهلت بدن تا می همه‌تا قرضه فدم.»^{۳۰} اما اون قبول نوکوده، بلکی بوشو و اونه به زندان تأوده تا خو قرضه فده.^{۳۱} وختی کی خادمان

دیگر آن ماجرا یه بیدهده، خیلی ناراحته بوستیدی و بوشودی خوشانه اربابه و رجه و تمام ماجرا یه واگویا بوکودیدی.^{۳۲} پس ارباب، اون خادمه خو و رجه دخده و بوگفته: «ای خادم شرور! مگر من تی متنه وسین تی تمامه قرضانه نَبَخشم؟^{۳۳} آیا نبایستی تو تی همکاره رحم بوکوده‌بی، هجور کی من تره رحم بوکودم؟»^{۳۴} پس ارباب عصبانی بوپوسته، اونه به زندان تأوهه تا شکنجه ببه و خو قرضه همه‌یه فَدَه.^{۳۵} هجورم می آسمانی پُر شیمی آمره رفتار خواهه کودن اگر شومائنم شیمی برآره جه دیل نبخشید.

۱۹

تعلیم در مورد ازدواج و طلاق

^۱ وختی کی عیسی آن گبانه تمام کوده، جلیله ترکه کوده و جه اوطرف رود اُردن به سرزمین یهودیه بمو. ^۲ جمعیت زیادی اونه دونبال سر روانه بوستیدی و عیسی اوشانه در اویه شفا بده.
^۳ تعدادی جه فریسیانم اونه و رجه بموده تا اونه امتحان بوکونیدی. اوشان واورسه ایدی: "آیا جایزه کی، مرد به هر دلیلی خو زنه طلاقه ده؟"^۴ عیسی در جواب بوگفته: "مگر نخوأنده‌ایدی کی، خالقه آن جهان جه اوُل «آشانه مرد و زن خلق بوکوده»^۵ و بوگفته: «هنه وسین مرد خو پئر و ماره ترکه کونه، و خو زنه امره جفته به و اون دوتاً ایته خواهده بوستن». "^۶ خلاصه، جه آن پس ده دوتاً نی‌یدی، بلکی ایته تن بیدی. پس اونچی‌یه کی خدا پیوند بزه، انسان جدا نوکونه".^۷ بوگفتیدی: "پس چرا موسی امر بفرماسته کی مرد خو زنه طلاق‌نامه فده و اونه وله کونه؟"^۸ عیسی بوگفته: "موسی شیمی سنگ دیلی وسین اجازه بده کی، شیمی زنه طلاق بدید، اماً جه اوُل آجر نوبو.^۹ شمره بوگویم هر کی خو زنه به دلیلی به جز خیانت طلاقه بده و زنه دیگری بیگیره، زنا بوکوده داره."

^{۱۰} شاگردان اونه بوگفتیدی: "اگر مرده وصعیت در قبال خو زن آجره، پس ازدواج نوکودن بهتره!"^{۱۱} عیسی بوگفته: "همه نتائیدی آن کلامه قبول بوکونید، فقط کسانی تائیدی کی، اوشانه عطا بوپوسته‌به.^{۱۲} چونکی بعضی‌ین خواجه‌ئدی، چرا کی خوشانه ماره شکمه جه آجر بدنیا بموداریدی. و بعضی دیگر جه مردمه دسته‌جه، نسله قطع بوپوسته داریدی، و بعضی‌ینم آسمانه پادشاهی وسین جه ازدواج چوم پوشانیدی. هر کی تائنه آنه قبول بوکونه، بِسْ آجر بوکونه.

زأکانه بركت دئن

^{١٣} اون وخت مردم زأکانه عيسى ورجه باورديدى تا اوشأنه ره دست بنه و دعا بوكونه. اما شاگردان مردمه بخاطر آن كار سرزنش بوکوديدى. ^{١٤} عيسى بوگفته: "بئسید زأکانم مى ورجه بآيد و آشأنه جلویه نيگيريد. چون آسمانه پادشاهى آجور آفراده شينه!" ^{١٥} پس اوشأنه بركت بده و جه اویه بوشو.

جوان پولدار

^{١٦} ايروز مردى عيسى ورجه بمو و واورسه: "أستاد، چى كار نيكى انجام بدم تا حياته ابدى يه بدأرم؟" ^{١٧} جواب بده: "چرا مى جه در مورد كار نيك واورسى؟ فقط خدا نيكه. اما اگر خواهى به حيات راه پيدا كونى، احکامه بجا باور." ^{١٨} اون مرد واورسه: "كو احکامه؟" عيسى بوگفته: "قتل نوکون، زنا نوکون، دزدى نوکون، شهادت دروغ ندن، ^{١٩} تى پئر و ماره احترام بئن" و "تى همسايىه يه تى مائىتن دوست بدأر." ^{٢٠} اون جوان بوگفته: "همه تأ آن احکامه بجا باوردم، ده چى كم دارم؟" ^{٢١} عيسى جواب بده: "اگر خواهى كامل بىي، بوشون و اونچى كى داري بفروش و اون پوله فقيرانه فدن كى، آسمانه ميانى گنج خواهى داشتن. اون وخت بيا و جه من پيروى بوكون." ^{٢٢} جوان وختى آنه بيشنوسته، مكدرّه بوسته و جه اویه بوشو، چون مال و منال زياد داشته.

^{٢٣} اون وخت عيسى خوشادرانه بوگفته: "براستى شمره گويم كى، راه پيدا كودن به آسمانه پادشاهى، پولدارانه ره خيلي دشواره!" ^{٢٤} بازم تأكيد كونم كى، رده بوستن شتر جه سوزنه سوراخ راحت تره تا شخصه پولداره شوون به خدا پادشاهى! ^{٢٥} شاگردان با ايشنوستن آن حرف خيلي تعجب بوکوديدى و واورسى: "پس كى تانه نجات پيدا كونه؟" ^{٢٦} عيسى آشأنه نيگاه بوکوده و بوگفته: "آن، انسانه ره غير ممكنه، اما خدا ره همه چيز ممكنه."

^{٢٧} پطرس بوگفته: "الان آمان همه چيزه وله كودهايم و جه تو پيروى كونىمى. چى چيزى أمى نصيب خواهه بوستن؟" ^{٢٨} عيسى آشأنه بوگفته: "براستى شمره گويم كى در آن دنيا، وختى كى انسانه پسر خو تخت پور جلال رو بيشه، شومانم كى جه من پيروى بوکوده ايد، دوازده تأ تخته روخواهيدى نيشتن و دوازده تأ اسرائيله قبيله رو داورى خواهيدى كودن. ^{٢٩} و هر كى مى نامه وسين، خو خانه يا برأر يا خاخور يا پئر يا مار يا زأك يا املاكه تركه كوده به، صد برابر خواهه گيفتن و حيات ابدى يه بdest خواهه آوردن. ^{٣٠} اما خيليين كى اولى ايدي، آخرین خواهده بوستن و آخرینان اولىن!"

حکایته انگور باغه کارگرآن

^۱ چون آسمانه پادشاهی صاحب باگی یه مائنه کی صبح زود جه خانه بیرون بوشو تا خو تاکستانه ره کارگرآنی یه به کاره بیگیره. ^۲ اون، اوشأنه امره توافق بوکوده کی، روزی یک دینار بابت کار انگور باغه میانی به هر کدامه اوشأن فده. جه آن پس اشأنه خو انگور باغ اوشه کوده. ^۳ نزدیکه ساعت نه دوباره بیرون بوشو و تعدادی یه، شهره میدانه سر بیکار ایسأبیدی بیده. ^۴ اوشأنم بوگفته: «شومأنم به می انگور باغ بیشید و اوونچی شیمی حقه، شمره فلم». ^۵ پس اوشأنم بوشودی. بازم نزدیک ظهر و ساعت سه بعد ظهر بیرون بوشو و هجور بوکوده. ^۶ در حدود ساعت پنج بیرون بوشو و بازم چند نفر دیگره کی بیکار ایسأبید، بیده و جه اوشأن واورسه: «چرا تمام روزه در آیه بیکار ایسأ ایدی؟» ^۷ جواب بددهدی: «چون هیچکی امهره به کار نیگرفته». اوشأنم بوگفته: «شومأنم به می انگور باغ بیشید و کار بوکونید». ^۸ غروب وخت، صاحب انگور باع خو مباشره بوگفته: «کارگرآن دخن و جه آخر تا به اوئل شروع بوکون و اوشأنه مژده اوشأنه فَدَن». ^۹ کارگرآنی کی حدود ساعت پنج بعد ظهر کاره سر بموبید، هر کدام یک دینار فیگیفتدي. ^{۱۰} وختی نوبت کسانی یه فارسه کی، پیشتر جه همه بموبید، فکر بوکودیدی کی بیشتر جه دیگرآن خواهیدی گیفتمن. اما به هر کدام جه اوشأنم یک دینار پرداخت بوبوسته. ^{۱۱} چون خوشأن مژده فگیفتیدی، لب به شکایت واکودیدی و صاحب باعه بوگفتیدی: ^{۱۲} «اشأن کی آخر سر بمودی، فقط یک ساعت کار بوکودیدی و تو اوشأنه، امی امره کی تمام روز آفتابه جیر زحمت بکشهایم، برابر چاکودی!» ^{۱۳} اون، رو به ایته جه اوشأن بوکوده و بوگفته: «ای ریفق، من کی به تو ظلمی نوکودم. مگر امی قرار یک دینار نوبو؟ ^{۱۴} پس تی حقه فیگیر و بوشون! من خواهم به آن آخری، تی مائستن مژد فلم. ^{۱۵} آیا حق نارم می پوله امره اوونچی کی خواهم بوکونم؟ آیا تحمل ناری می سخاوته بیدینی؟» ^{۱۶} پس، اوشأنی کی آخر یاری، اوئل خواهیدی بوستن، و اوشأنی کی اوئلیدی، آخر!

عیسی سوّمین پیشگویی در مورد خو مرگ

^{۱۷} وختی کی عیسی به سمت اورشلیم شوئوندوهو، راه میانی خو دوازده تا شاگرده ایته گوشه ببرده و آشانه بوگفته: ^{۱۸} "آمان به سمت اورشلیم شوئوندریم. در اویه انسانه پسره بدست کاهنان و علمای دین تسلیم خواهید کودن. اوشأن، اونه به مرگ محکوم خواهید کودن. ^{۱۹} و به غیر یهودیان خواهیده ایسپردن تا مسخره ببه و پایی بوخوره و به صلیب بیشه. اما سومین روز خواهه ویریشتند.

ایته ماره خواهش

^{۲۰} اون وخت زبدي پسرانه مار خو دو تأ پسره آمره عيسى ورجه بمو و اونه ورجه زانو بزه و
جه اون بخواسته کي اونه آرزویه برآورده بوکونه.^{۲۱} عيسى واورسه: "تى آرزو چي ايسا؟" بوگفته: "بفرما
کي، مي آن دوتا پسر تى پادشاهي ميان، ايته تى راسته طرف و اوپته تى چپه طرف بینيشيند."^{۲۲} عيسى
در جواب بوگفته: "شومان نيندي چي خواهيد! آيا تائيندي جه جامى کي من به زودى نوشم،
بنوشيد؟" جواب بددهدي: "بله، تائيمى!"^{۲۳} عيسى بوگفته: "شكى نى يه کي جه مي جام خواهيد
خوردن، اما بدأنيد کي، نيشتن بر مى راسته طرف و چپه طرف، مى اختيار نى يه تا اونه به کسی ببخشم.
آن جا كسانى شينه کي، مى پئر اوشانه ره فراهم بوکوده."

^{۲۴} وختى ده تأ شاگرد ديگر جه آن آمراگاه بوبوستيدى، جه دسته اون دوتا برأر عصبانى
بوبوستيدى.^{۲۵} عيسى آشانه دخده و بوگفته: "شومان دأنيدى کي، حاكمان ديگره قومان اوشانه ره آقايى
كونيدى و اوشانه بزرگان، اوشانه دستور دهيدى.^{۲۶} اما شيمى ميانى آجور نيه، هر کي بخواهه شيمى
مياني بزرگ ببه، باید همه تانه خادم ببه.^{۲۷} و هر کي بخواهه شيمى ميان اوئل ببه، باید شيمى غلام ببه.^{۲۸}
جورى کي انسانه پسرم نمو کي تا اونه ره خدمت بوکونيد، بلکى تا خودش خدمت بوکونه و خوجانه
بخاطر آزادى به خيلى يين فدا بوکونه.

شفاى كور فقير

^{۲۹} وختى کي عيسى و اونه شاگردان آريحايه تركه کودنده بيد، تعداد زيادي اونه دونبالسر روانه
بوبوستيدى.^{۳۰} راه کناري، دو تأ کوره مردائي نيشته بيد. وختى بيشتوستيدى کي، عيسى جه اوپه
شوئونداره، فرياد بزدي: "اي آقا، اي داوده پسر، آمهره رحم بوکون!"^{۳۱} جمعيت اوشانه دخديدي و
خواستيدى کي ساكته بيد، اما اشان بيشتر فرياد زئيدى کي: "اي آقا، اي داوده پسر، آمهره رحم بوکون!"
^{۳۲} عيسى بيسه و اون دو تأ مرده دخده و واورسه: "چي خواهيد شيمى ره بوکونم؟"^{۳۳} جواب بددهدي:
"اي آقا، خواهيم آمي چومان بيدينه."^{۳۴} عيسى دلسوزى آمره اوشانه چومانه لمس بوکود و هو لحظه
مياني خوشانه بینايي يه بيفتيدى و اونه دونبالسر روانه بوبوستيدى.

وارده بوبسته عیسی بے اورشلیم

^١ چون اورشلیمه نزدیکه بوبستیدی و به کوه زیتونه دامنه سر، بیت فاجی فارسہ اید، عیسی دوتا جه خوشگردان او سه کوده، ^٢ او شانه بوگفته: "دهکده بی کی شیمی رو برو نئه، بیشید. به محضی کی وارد بیدی، الاغی یه با اونه گرّه دبسته خواهید یافتند. او شانه بازه کونید و می ورجه باؤرید. ^٣ اگر کسی شمره حرفی بزه، بوگویید: «آمی آقا او شانه احتیاج داره.» و اون بی معطلی او شانه او سه خواهه کودن." آن مسئلله واقع بوبسته تا اونچی کی نبی بوگفته بو، تحقق پیدا کونه کی:

^٤ صهیونه دختره بوگویید،

«براستی تی پادشاه

الاغ رو نیشته و گرّه الاغه سوار

» فروتنانه تی ورجه آیه. »

^٥ اون دوتا شاگردان بوشوابیدی و طبق عیسی فرمایش عمل بوکودیدی. ^٦ او شانه الاغ و اونه گرّه یه باؤر دیدی و خوشانه ردایانه او شانه سر تأوده ایدی و اونه سواره بوبسته. ^٧ جمعیت زیادی یم خوشانه ردایانه راهسر پهن کودیدی و تعدادی یم دارانه شاخه یانه و وها یدی و راهسر پهن کودیدی. ^٨ جمعیتی کی پیشاپیش اون شوئوندو بید و گروهی کی جه اونه دونبالسر آمویدی، فریاد زنان گفتیدی:

هوشیاعنا، داوده پسر!

مبارک ببه اونی کی بنام خداوند آیه!

هوشیاعنا در اون بوجور بوجور آن!

^٩ وختی اون وارد اورشلیم بوبسته، شور و هیجان تمام شهره بیگفته. مردم واورسیدی: "آن کی یه؟" ^{١٠} و اون جماعت جواب بدهایدی: "آنے عیسایه پیامبر، جه ناصریه جلیل!"

عیسی معبده میانی

^{١٢} اون وخت عیسی به معبده صحن خدا بمو و کسانی یه کی در اویه داد و ستد کودیدی، بیرون نه کوده و صرافانه تختان و کبوتر فروشانه بساطانه فوگوردانه. ^{١٣} او شانه بوگفته: "بینویشه بوبسته کی، «می خانه، خانه دعا خواهه بوبستن،» اما شومان اونه «راهزنانه محل» چاکوده ایدی.

^{١٤} معبده میان، کورآن و شلان اونه ورجه بمودی و اون، او شانه شفا بده. ^{١٥} اما وختی سران کاهنان و علمای دین اونه کاره عجیبیه بیده دی و بیده ایدی کی زأکانم معبده میانی داد زنیدی: "هوشیاعنا!"

داووده پسر" ، عصبانی بوبوستیدی. ^{۱۶} پس او نه بوگفتیدی: "آیا ایشناوی اشأن چی گوییدی؟" جواب بدده: "بله. مگر نخوانده اید کی:

« زأکان و شیرخواریانه زبان رو

شکر گزاری و پرسنل جاری بوکودی »؟

^{۱۷} پس عیسی آشانه ترکه کوده و جه شهر بیرون بوشو و به بیت عنیا بوشو و شبه اویه سره کوده.

انجیر داره خوشکه بosten

^{۱۸} صبحدم عیسی وأگر دستندوبو به شهر کی، راه میانی ویشه بولته. ^{۱۹} راه کناری، انجیر داری یه بیله و بوشو به سمت اون، اما به جز برگ چیزی اونه رو نیده، پس رو به دار بوکوده و بوگفته: "ده هیچ خوت میوه‌ای جه تو به بار نخواهه آمون." هو لحظه دار خوشکه بولته. ^{۲۰} شاگردان کی با دئن آن واقعه تعجب بوکوده بید، جه اون واورسه‌ایدی: "چطو انجیره درخت به آن زودی خوشکه بولته؟" ^{۲۱} عیسی در اوشانه جواب بوگفته: "براستی شمره گویم کی اگر ایمان بدأرید و شک نوکونید، نه تنها تأییدی او جوری کی انجیر داره سر بم، انجام بدیدی، بلکه هر خوت به آن کوه بوگوئید «جه جا کنده بوبون، به دریا دکف، » هجور خواهه بولتن. ^{۲۲} اگر ایمان بدأرید، هر اونچی کی در دعا تقاضا بوکونیدی، خواهید گیفت.

سؤال در مورد عیسی اجازه و اختیار

^{۲۳} اون خوت عیسی وارد محوطه معبد بوبوسته و به مردم تعلیم بده. در آن لحظه سران کاهنان و مشایخ قوم اونه و رجه بمو دی و بوگفتیدی: "با چی اجازه بی آن کارانه کونی؟ چی کسی آن حقه تره فده داره؟" ^{۲۴} عیسی در جواب بوگفته: "منم جه شومان سوالی دارم. اگر جواب بدیدی، منم شمره گویم با چی اجازه بی آن کارانه کونم. ^{۲۵} یحیی تعمید جه کویه بو؟ جه آسمان یا جه انسان؟" اوشان خوشانه میان بحث بوکودیدی و بوگفتیدی: "اگر بوگوئیمی جه آسمان بو، آمهره خواهه گفتنه پس چرا به اون ایمان ناوردیدی؟" ^{۲۶} و اگر بوگوئیم جه انسان بو، جه مردم ترسیم، چون اوشان همه تأیحیا یه پیامبر دنیدی. ^{۲۷} پس به عیسی جواب بدیدی: "نائیم!" عیسی بوگفته: "منم شمره نوگویم چی اجازه‌ای آمره آن کارانه کونم.

مثله دوتا پسر

^{٢٨} شیمی نظر چی ایس؟ ایته مردی دوتا پسر داشته. بوشو خو اوّلین پسره ورجه و بوگفته: «پسر جان، امروز به می انگور باغ بوشون و مشغوله کار بوبون.» ^{٢٩} جواب بدنه: «نشم.» اما بعد تغییر عقیده بدنه و بوشو. ^{٣٠} پئر بوشو خو اویته پسره ورجه و همون حرفه به اون بزه و پسر جواب بدنه: «شم، آقا». اما نوشو. ^{٣١} کویته جه اون دوتا، خو پئره خواسته یه بجا باورده؟ جواب بددهدی: "اوّلی." عیسی به اشأن بوگفته: "براستی شمره گویم کی باجگیران و فاحشه یان پیشتر جه شومان به خدا پادشاهی راه پیدا کونیدی. ^{٣٢} چون یحیی پارسایی امره شیمی ورجه بمو، اما به اون ایمان ناوردیدی، ولی باجگیران و فاحشه یان ایمان باوردیدی. و شومان با آنکی آنه بیدهایدی، تغییر عقیده ندهدی و به اون ایمان ناوردیدی.

مثله باغانان شرور

^{٣٣} به ایته مثل دیگه گوش بدید: صاحب باگی انگور باگی چاکوده و اونه دوره دیوار بکشه و اونه میان حوضچه انگور له کونی بکنده و برجی چاکوده. جه آن پس انگور باگه به چند تا باغانان اجاره بدنه و خودش به مسافرت بوشو. ^{٣٤} چون زمان برداشت محصول فارسه، خو غلامانه، باغانانه ورجه اوشه کوده تا اونه میوه یه به اون تحويل بدیدی. ^{٣٥} اما باغانان اونه غلامانه بیگفتیدی، ایته یه بزدی و اویته یه بوکوشتیدی و سوّمی یه سنگسار بوکودیدی. ^{٣٦} ایبار دیگر، غلامانه زیادی اوشانه ورجه اوشه کوده، اما باغانان اوشانه امره یم هجور رفتار بوکودیدی. ^{٣٧} سرآخر خو پسره باغانانه ورجه اوشه کوده و خو ورجه گفتی کی «می پسره احترامه خواهد داشتن.» ^{٣٨} اما وختی باغانان پسره بیدهده، همدیگره بوگفتیدی: «آن وارثه! بائید اونه بوکوشیم و اونه ارشه صاحب بیسم.» ^{٣٩} پس اونه بیگفتیدی و اونه جه انگور باگ بیرون تأودهده و اونه بوکوشتیدی. ^{٤٠} با آن اوصاف وختی صاحب انگور باگ بایه، آن باغانانه امره چی خواهه کودن؟ ^{٤١} جواب بدیدی: «اون اشخاص بيرحمه با بيرحمی نابود خواهه کودن و انگور باگه به باغانان دیگر اجاره خواهه دن، تا در فصل برداشت محصول اونه سهمه فدیدی.»

^{٤٢} اونوخت عیسی اوشانه بوگفته: «آیا تا بهحال کیتاب مقدسه میان نخواندهایدی کی،

«همون سنگی کی معماران رده کودیدی،

سنگ اصلی بنا بوبوسته داره.

خداؤند آن کاره بوکوده

و آمی نظر تعجبی یه »؟

^{۴۳} پس شمره گویم کی خدا پادشاهی جه شومان فیگیفته به و به قومی فده خواهه بوستن کی، اونه میوه‌یه فده. ^{۴۴} هر کی اون سنگه سر بکفه، خورده خواهه بوستن و هر وخت اون سنگ کسی سر بکفه، اونه له خواهه کودن.^{۴۵}

^{۴۶} چون سران کاهنان و فریسیان عیسی مثائنه بیشنوستیدی، بفهمستیدی کی اشأنه ره حرف زنه. ^{۴۷} پس تصمیم بیگیفتیدی کی اونه گرفتار کونیدی، اما جه مردم ترسه‌ایدی، چون اوشأن عیسایه پیامبر دانستیدی.

مثله جشن عروسی

عیسی بازم مثاله امره اشأنه ره حرف زنه و بفرماته: ^۱ آسمانه پادشاهیه به شاهی شه تشبیه کودن کی، خو پسر عروسی ره جشن بیگیفته. ^۲ اون خو خادمانه اوشه کوده تا دعوت بوبوسته‌یانه به جشن دخوأنیدی، اما اوشأن نخوأستیدی باییدی. ^۳ پس خادمان دیگه‌ای اوشه کوده و بوگفته: «دعوت بوبوسته‌یانه بوگوئیدی لأن جشن سفره‌یه حاضره کوده دارم. گاوان و گوسالانه چاق و چله‌یم سر و وه دارم و همه چیز آماده‌یه. پس به عروسی جشن بائید». ^۴ اما اوشأن اعتنا نوکودیدی و هر کدام خوشانه راهه بوشودی؛ ایته به مزرعه و اویته به خو تجارت. ^۵ دیگرانم اونه خادمانه بیگیفتیدی و آزار بدده‌ی و بوكوشتیدی. ^۶ شاه وختی آنه بیشنوسته، عصبانی بوبوسته، خوسربازانه اوشه کوده و قاتلانه بوكوشته و اوشأنه شهره به آتش فکشه. ^۷ جه آن پس خو خادمانه بوگفته: «عروسی جشن آماده‌یه، اما دعوت بوبوسته‌یان لایق آن نوبوده کی در اون حضور بدأریدی. ^۸ پس به شهره میدان بیشید و هر کیه پیدا کودید، به عروسی جشن دعوت بوكونید». ^۹ غلامان به کوچه‌یان بوشودی و هر کیه پیدا کودیدی، چی خوب و چی بد، خوشانه امره بآوردیدی و عروسی تالار، جه مهمانان پوره بوسته.

^{۱۰} اما وختی کی شاه مهمانانه دئنه ره مجلسه وارده بوبوسته، مردی‌یه بیده کی، جشن عروسی لیاسه دونکوده بو. ^{۱۱} جه اون واورسه: «ای ریفق، چطو بدون جشن عروسی لیاس به آیه بمی؟» اون مرد جوابی ناشته. ^{۱۲} اون وخت پادشاه خو خادمانه بوگفته: «اونه دست و پایه دبه‌دید و تاریکی میان تاؤدید. جایی کی گریه و دندان به دندان سائیده خواهه بوستن». ^{۱۳} چونکی دعوت بوبوسته‌یان زیادیدی و اما برگزیدگان کم.

سؤال در موردۀ مالیات فدن

^{۱۵} جه آن پس فریسیان بیرون بوشودی و مشورت بوکودیدی تا بیدهندی چطو تائیدی اونه خودشه حرفان آمره به دام تاؤدیدی.^{۱۶} اوشان خوشانه شاگردانه هیرودیسه یارانه آمره اونه و رجه اوسه کودیدی و بوگفتیدی: "استاد، دائیم کی تو مردی صادق ایسی و خدا راهه به درستی یاد دهی و جه کسی نترسی چون ظاهره نیگاه نوکونی.^{۱۷} پس تی نظره آمره بوگو: آیا به قیصر مالیات فدن جایزه یا نه؟"^{۱۸} عیسی اشانه افکاره بدله بفهمسته و بوگفته: "ای ریاکاران، چراً مره امتحان کونیدی؟"^{۱۹} سکه‌یی به کی باید اونه آمره مالیات فدید، مره نیشان بدید. اوشان سکه‌ای یک دیناری عیسایه فددی.^{۲۰} جه اوشان واورسه: "صورت و نامی کی آن سکه رو نهه، کی شینه؟"^{۲۱} جواب بدهدی: "قیصره شین". اوشانه بوگفته: "پس قیصره شینه قیصره فدید و خدا شینه خدایه".^{۲۲} چون آنه بیشنوستیدی، تعجب بوکودیدی و اونه بندی و بوشوایدی.

سؤال در موردۀ قیامت

^{۲۳} در هو روز، صدوقيان کی قیامته انکار کونیدی، اونه و رجه بمودی و جه اون سؤالی بوکودیدی و ^{۲۴} بوگفتیدی: "استاد، موسی آمره بفرماسته کی اگر مردی بی اولاد بیمیره، اونه برأر باید اونه بیوه‌یه به زنی بیگیره تا جه اون خود برأره ره نسلی باقی بنه.^{۲۵} ایبار آمی میان هفت‌تأ برأر بوده، اولین برار زن بیگرفته و بمرده و چون زائی ناشته، خو زنه بیوه‌یه خو براره ره باقی بنه.^{۲۶} دومنین وسومین تا هفتمین برأرم به هجور وضع دچاره بوسنیدی.^{۲۷} سرآخر اون زنایم بمرده.^{۲۸} الآن قیامته میانی، اون زن کویته جه اون هفت‌تأ برأره زن خواهه بوسن، چون همه‌تأ اونه به زنی بیگرفته بود؟"^{۲۹} عیسی جواب بده: "شومان گمراهیدی، چون نه جه کیتاب مقدس چیزی دائیدی و نه جه خدا قدرت!^{۳۰} در روز قیامت نه کسی زن گیره و نه مرد ره به، بلکی همه آسمانه فرشته‌یانه مائبستن خواهد بوسن.^{۳۱} امّا درمورد مُرده‌یانه قیامت، آیا کیتابه میان نخوانده‌اید کی خدا شمره چی بوگفته داره؟"^{۳۲} اون بفرماسته کی، «من ایسم ابراهیم خدا و اسحاقه خدا و یعقوبه خدا». اون خدای مُرده‌یان نی‌یه، بلکی خدای زنده‌یانه.^{۳۳} مردم ایشنوستننے آن گبانه آمره، جه اونه تعليم تعجب بوکودیدی.

پیله حکم

^{۳۴} امّا چون فریسیان بیشنوستیدی کی عیسی خو جواب آمره چطو صدوقيانه دهانه دبسته، دور هم جمعه بوسنیدی.^{۳۵} ایته جه اوشان کی فقیه بو، به قصد آنکی اونه به دام تاؤده، جه اون واورسه:^{۳۶}

"ای استاد، شریعته پیله حکم کویته یه؟"^{۳۷} عیسی جواب بده: «خداوند تی خدایه تمامی تی جانه آمره و تمامی تی فکره آمره دوست بدأر.»^{۳۸} آن اولين و پیله‌ترین حکمه.^{۳۹} دومین حکم، اولين حکمه مأنستن، مهمه.» تی همسایه‌یه، تی مأنستن دوست بدأر.^{۴۰} آن دو حکم اساسی تمام موسی شریعت و پیامبرانه نوشته‌یه.

مسیح کی پسره؟

^{۴۱} وختی کی فریسیان همه جمعه بوسته بید، عیسی اوشانه جه واورسه: ^{۴۲} "شیمی نظر در موردہ مسیح چی ایسه؟ اون کی پسره؟" جواب بدھئیدی: "داوودہ پسر." ^{۴۳} عیسی بوگفته: "پس چطو داود اوونه الهامه روح آمره اوونه خداوند دخده؟ چونکی گویه:

^{۴۴} «خداوند به می خداوند بوگفته:

به می راسته دست بینیش

تا زمانی کی تی دشمنانه تی پا جیر تاؤدم.»

^{۴۵} اگر داود اوونه خداوند دخوانه، چطو اوون تائنه داوده پسر بیه؟^{۴۶} هنہ وسین هیچکی نتأنسٹه اوونه جوابه بده و جه آن پس هیچکی جرأت نوکوده جه اوون سئوالی بوکونه.

هشدار به رہبران مذهبی

اون وخت عیسی رو به خو شاگردان بوکوده و بوگفته: ^{۴۷} "علمای دین و فریسیان، موسی کُرسی سر نیشتیدی. ^{۴۸} پس اونچی به شومان گوییدی، بدأرید و بجا باورید، اما اوشانه مأنستن عمل نوکونید، چون اونچی یاد دھیدیدی، خودشان بجا ناوریدی. ^{۴۹} مردمه دوشہ رو بار زیادی نھیدی، اما خودشان حاضر نی بدی اونه حرکت دئنه ره حتی انگشتی یه تکان بدیدی. ^{۵۰} هر چی کونیدی، آنه ره یه کی مردم اوشانه بیدینیدی؛ خوشانه آیه‌دانانه پیله‌تر و خوشانه ردا دامنه پهتر چاکونیدی. ^{۵۱} دوست داریدی کی جشنانه میان مجلسه جور بینیشیدی و کنیسه‌یانه میان بهترین جایه بدأریدی. ^{۵۲} کوچه بازاره میانی مردم اوشانه سلام بوگوییدی و «استاد» دخنیدی. ^{۵۳} اما شومان «استاد» خوانده نبیلیدی، چونکی شومان ایته استاد داریدی، و شومان همه‌تا برأریدی. ^{۵۴} هیچکسہ زمینه رو «پئر» دخنید، چونکی شومان ایته پئر داریدی کی، آسمانه میانی ایسا.^{۵۵} و پیشوایم دخنید، چونکی فقط ایته پیشووا داریدی کی، تنها ایته پئر داریدی کی، آسمانه میانی ایسا.

مسيحه.^{۱۱} اونکى شيمى ميان جه همه پيله تره، شيمى غلام خواهه بوستن.^{۱۲} چون هر کي خودشه پيله تره کونه، پست خواهه بوستن و هر کي خودشه فروتن چاکونه، سر بلند خواهه بوستن.

^{۱۳} واي بر شومان اي علمای دين و فريسيان رياكار! شومان آسمانه پادشاهی ذره مردم ره دبهديدي؛ نه خودتأن وارده بيدی و نه ولیدي کسانی يه کي در راههده، داخله بيد.

^{۱۴} واي بر شومان اي علمای دين و فريسيان رياكار! شومان از طرفی بيوه زنانه خانه يه غارت کونيدی و از طرف ديگر رياكاران مائستن شيمى دعایه طول ديدی. هنه وسين، شيمى مكافات خيلي سختer خواهه بوستن.

^{۱۵} واي بر شو مان اي علمای دين و فريسيان رياكار! شومان دريا و خوشكى يه چرخيدی تا اينفره به خودتأنه دين باوريدی و وختى آجور بوکوديدی، اونه دوبرابر جه خودتأن، جهنّم زاک چاکونيدی.

^{۱۶} واي بر شومان اي راهنمایان کور کي گوئيدی: «اگر کسی معبده قسم بوخوره، چيزی نی يه، اما اگر به معبده طلا قسم بوخوره، باید خو قسمه وفا بوكونه».^{۱۷} ای جاهلان کور! کويته سرتره؟ طلا يا معبدی کي، طلایه تقدیس کونه؟^{۱۸} و هم گوئيدی: «اگر کسی به مذبح قسم بوخوره، چيزی نی يه، اما اگر کسی به هديه‌اي کي اونه رو بنه به، قسم بوخوره، باید خود قسمه وفا بوكونه». ^{۱۹} ای کوران! کويته سرتره؟ هديه يا مذبحي کي هديه‌يه تقدیسه کونه؟^{۲۰} پس، کسی کي به مذبح قسم خوره، هم به مذبح و هم بر به هر چي کي اونه رو نهه، قسم خوره.^{۲۱} هر کي معبده قسم خوره، به معبد و هر اونچي کي اونه درون ساکنه، قسم بوخورده داره.^{۲۲} و هر کي آسمانه قسم بوخوره، خدا تخته و اونی کي اونه رو نیشته، قسم بوخورده داره.

^{۲۳} واي بر شومان اي علمای دين و فريسيان رياكار! شومان جه نعناع و شيويد و زيره دهیکه فديدي. اما احکام خيلي مهم شريعته کي همون عدالت و رحمت و امانته، نيگاه نوکونيدی. بآيسنی اشانه بجا باوريدی و اوشانم فراموش نوکوده بيدی. ^{۲۴} ای راهنمایان کور! شومان پشه يه جه صافی رده کونيدی، اما شتره فوريدی!

^{۲۵} واي بر شومان اي علمای دين و فريسيان رياكار! شومان کاسه و بشقابه بیرونه پاکه کونيدی، اما اونه درون پور جه ظلم و ناپرهيزی يه.^{۲۶} ای فريسي کور! اوّل کاسه و بشقابه درونه پاکه کون کي، اونه بیرونم پاکه خواهه بوستن.

^{۷۷} واي بر شومان اي علماء دين و فريسيان رياكار! شومان قبرستانه سفيدكاري بوبوستهئيدي مائنستنيدي کي جه بيرون قشنگ بنظر آيه، اما اوشانه درون پور جه مُردهيانه استخوان و انواع نجاسته!
^{۷۸} هجور، شومانم خودتأنه به مردم پارسا نيشان دهيدى، اما در باطن پور جه رياكارى و شريدى.

^{۷۹} واي بر شومان اي علماء دين و فريسيان رياكار! شومان انبیا ره مقبرهيان چاکونيدى و پارسایانه قبرانه آراسته کونيدى ^{۳۰} و گوئيدى: «اگر در زمان آمي نياکان ايسليم، هرگز اوشانه آمره در کوشتن انبیا شريک نوبوستيمى». ^{۳۱} هجور، خودتان قبول کونيدى کي، قاتلانه انبیا زاکانيد. ^{۳۲} الان کي آجره، پس اونچي يه کي شيمى نياکان شروع بوکوديدى، شومان به کمال فارسانيدى. ^{۳۳} اي ماران! اي افعى زاکان! چطرو جه مجازات جهنم فرار خواهيدى کودن؟ ^{۳۴} چرا کي من انبیا و حکيمان و علماء شيمى ورجه اوشه کونم و شومان بعضى ينه خواهيدى کوشتن و به صلیب خواهيدى کشن. و بعضى ينه شيمى کنيسهيانه ميان پائي خواهيدى زئن و شهر به شهر تعقیب خواهيدى کودن. ^{۳۵} پس همه تأ پارسایان خون کي زمينه رو فووسته داره، جه هابيل پارسا بيگيشه تا خون زکريا بن بريخيا کي، اوته بين محراب و مذبح بوکوشتيدي، شيمى گردن خواهه بوستن. ^{۳۶} براستي شمره گويم کي قصاص آن همه يه، آن نسل باید فده.

^{۳۷} اي اورشليم، اي پیامبرانه قاتل و رسولانه سنگسار کننده کي تي ورجه اوشه بده!
چند بار خواستم مُرغى مائستن کي خو جوجهيانه خو ياله جير جمعه کونه، تي زاکانه جمعه کونم، اما نخواستى. ^{۳۸} الان شيمى خانه شيمى ره ويران مانه. ^{۳۹} چون شمره گويم کي جه آن پس مره نخواهيدى دئن تا روزى کي گوئيدى: «مبارک باد اونى کي بنام خداوند آيه».

۲۴

آخره زمانه نشانهيان

^۱ وختي کي عيسى معبده تركه کوده و خواهه شويه، اوته شاگردان اوته ورجه بمودى تا اوته متوجه معبده ساختمان بوکونيدى. ^۲ عيسى اوشانه بوگفته: "آن ساختمانانه دينيدى؟ براستي شمره گويم کي سنگى، سنگه رو باقى نخواهه مائستن، بلکى همه خواهه فووستن."

^۳ وختي عيسى کوه زيتونه رو نيشته بو، اوته شاگردان خلوتى اوته ورجه بمودى و بوگفتيدى: "آمهره بوگو آن چيزان کي رخ خواهه دئن و نشانه تي آمون و آخر آن زمانه چيه؟" ^۴ عيسى جواب بدە: "هوشيار بېيىد کي کسى شمره گمراه نوكونه. ^۵ چون خيليین بنام من خواهده آمون و خواهده گفتى،

«من مسیح ایسم» و خیلی‌ینه گمراه خواهد کودن.^۷ درباره جنگانم خواهدی ایشناستن و جنگانه خبر به شیمی گوش خواهه فأرسن. اما نوه ترسانید، چون آجور وقایع باید رخ بده، ولی هنوز آخر فانرسه داره.^۸ قومی بر قوم دیگر و حکومتی بر حکومت دیگر خواهه ویریشتن، و قحطی‌یان و زلزله‌یان در جاهای گوناگون خواهه آمون.^۹ اما اشأن همه تنها به معنی اوّل درد زایمانه.

^{۱۰} در اون زمان شمره به دشمن تسليم خواهه کودن تا شکنجه زیر قرار بیگیرید و کشته ببیلدی. همه تأ قومن می نامه وسین جه شومان نفرت خواهد داشتن.^{۱۱} در اون روزان خیلی‌ین جه خوشان ایمان وأگردیدی، همدیگره خیانت خواهد کودن و جه همدیگر متفرق خواهد بوستن.^{۱۲} پیامبران دروغین زیادی ویریزیدی، خیلی‌ینه گمراه خواهد کودن.^{۱۳} جه زیادی شرارت خیلی‌ینه محبت به سردی خواهه رسن.^{۱۴} اما هر کی تا به آخر پایدار بمانه، نجات پیدا خواهه کودن.^{۱۵} و آن مژده پادشاهی در سرتاسر جهان اعلام خواهه بوستن تا شهادتی برای همه‌تأ قومان ببه، اون وخت آخر خواهه فأرسن.

^{۱۶} پس اونچی‌یه کی دانیال نبی اونه «مکروه ویرانگر» خوانه، مکان مقدس میان سرپا دینید- اونی کی خوانه دقّت بوكونه -^{۱۷} اون وخت هر کی یهودیه میان بیسه، به کوهین فرار کونه؛^{۱۸} و هر کی خانه بامه جور بیسه، چیزی اوشه‌دن ره بیجیر نایه.^{۱۹} و هر کی در مزرعه میان بیسه، خو قبا فیگیفته ره به خانه وأنگرده.^{۲۰} در اون زمان وای بر زنائانی کی حامله‌ید و مارانی کی شیر دهده!^{۲۱} دعا بوكونید کی شیمی فرار در زمستان‌روز یا روز شبّات نییه.^{۲۲} چون در اون زمان چنان مصیبت بزرگی رخ خواهه دئن کی اونه مائستن جه ابتدای جهان تا الان رخ نده داره و هیچ‌وختم رخ نخواهه دئن.^{۲۳} اگر اون روزان کوتاه نوبوسته‌بی، هیچ آدمی جان سالم بدر نوبورده‌بی، اما انتخاب‌شدگانه وسین کوتاه خواهه بوستن.

^{۲۴} در اون زمان اگر کسی شمره بوگویه، «بیدینید، مسیح آیه ایسه!» یا «مسیح اویه ایسه!» باور نوکونید. چون مسیحیان دروغگو و پیامبران دروغین ویریزیدی، نشانه و معجزات بزرگی خواهد آوردن تا اگر ممکن ببه، حتّی انتخاب‌شدگانم گمراه بوكونیدی.^{۲۵} بیدینید، پیشاپیش شمره بوگفتم.^{۲۶} پس اگر شمره بوگوید، «اون بیابانه میان ایسه»، به اویه نیشید. و اگر بوگوید: «خانه درون ایسا»، باور نوکونید.^{۲۷} چون هجور کی رعد و برق شرق آسمان میانی بوجور آیه و اونه نور تابه غروب فارسه، انسانه پسره ظهور کودنم هجور خواهه بوستن.^{۲۸} هر جا لاشهای بیسه، لاشخوران در اویه جمعه بده.

^{۲۹} فورا بعد از او روزانه مصیبت

«خورشید تاریک خواهه بوستن

و ماهم ده نخواهه تابستن؛

ستارهین جه آسمان بیجیر خواهد فووستن،
و نیروهای آسمانی یم به لر زه خواهد آمون. »

^{۳۰} اون وخت انسانه پسره نشانه، آسمانه میانی ظاهر خواهه بوستن و همه قومان جه جهان خوشانه سینه سر خواهد زَن و انسانه پسره خواهد دَن کی قدرت و جلال و عظیمه امره، آسمانه، آبرانه رو آموندأره. ^{۳۱} اون خو فرشته یانه با صدای بلنده شیپور، او سه خواهه کودن و اوشان اونه انتخاب شده یانه جه چهارگنج دنیا، جه آن طرف آسمان به او طرف آسمان، همدیگره کنار جمعه خواهد کودن.

^{۳۲} الأُن، جه انجیر دار آن درسه بیگیرید: وختی اونه شاخه یان جوانه زنه و برگ دهه، فهمیدی کی تابستان نزدیکه. ^{۳۳} هجور، هو وخت کی آن چیز آن بیدینید، فهمیدی کی اون نزدیکه، بلکی دره کنار ایسه. ^{۳۴} براستی شمره گویم کی تا آن همه رخ نده، آن نسل جه بین نخواهه شوون. ^{۳۵} آسمان و زمین جه بین خواهه شوون، اما می گبان هرگز جه بین نخواهه شوون.

هیچکس اون روز و ساعته نانه

^{۳۶} هیچکس اون روز و ساعته نانه، جز پئر؛ حتی آسمانه فرشته یان و پسرم جه اون آگاه نی ید. ^{۳۷} زمان ظهور انسانه پسر، نوح روزگاره مائستن خواهه بوستن. ^{۳۸} روزهای پیشتر جه طوفان، قبل از اونکی نوح کشتی میان بیشه، مردم خوردیدی و زیلی و زن گیفتیدی و مردَره بوسْتیدی ^{۳۹} و نائستیدی کی چی در پیشه، تا آنکی طوفان بمو و همه یه خو امره ببرده. انسانه پسره ظهور کودنم هجور خواهه بوستن. ^{۴۰} جه دو تأ مردی کی مزرعه سر ایسادی، ایته او سهده به و اویته خواهه ایسان. ^{۴۱} و جه دو تأ زن کی با هم آسیاب کونیدی، ایته او سهده به و اویته خواهه ایسان. ^{۴۲} پس بیدار ببیید، چون نائیدی شیمی آقا چی روزی خواهه آمون. ^{۴۳} آنه بدانید کی اگر صاحبخانه دائسته کی دزد در چه ساعتی از روز آیه، بیدار مائسته و وئسته به اونه خانه دست بزنیدی. ^{۴۴} پس شومانم آماده ببیید، چون انسانه پسر در ساعتی خواهه آمون کی اونه انتظاره ناریدی.

^{۴۵} پس اون غلام آمین و دانا کی ایسا کی، اونه ارباب اونه به سرپرستی خو خانواده بیسپردہ تا اوشانه خوراکه به موقع فده؟ ^{۴۶} خوش بحال اون غلامی کی وختی اونه ارباب وأگرده، اونه مشغول آنه کار بیدینه. ^{۴۷} براستی شمره گویم کی اونه خو همه تأملاکه رو خواهه نشن. ^{۴۸} اما اگر اون غلام، شرور ببه و خودشه بیگه کی «می ارباب دئره کوده داره»، ^{۴۹} و خو همکارانه آزار بده، و مستأنه امره مشغول

خوردن و نوشیدن ببه.^{۵۰} اون وخت اونه ارباب در روزی کی انتظار نأره و در ساعتی کی جه اوں آگاه نی يه، خواهه آمون.^{۵۱} و اوئه جه وسط دوپاره خواهه کودن و ریاکارانه جایگاه خواهه تأودن، جایی کی گریه و دندان، دندان رو ساییده خواهه بوستن.

۲۵

مثل ده باکره

^۱ در اوں روز آسمانه پادشاهی مثل ده باکره خواهه بوستن کی، خوشأنه چراغانه اوسمانی و داماده پیشوازه ره بیرون بوشودی.^۲ پنج تأ جه اوشأن دانا و پنج تأی دیگه نادان بودی.^۳ نادانه باکره بآن خوشأنه چراغه اوسمانی، اما روغن خوشأنه آمره نوبوردیدی.^۴ اما دانایان، خوشأنه چراغانه آمره ظرفی پور جه روغنم ببردیدی.^۵ چون داماده آمون طول بکشه، همه تأ چومان سنگینه بوسته و خوابه شد.^۶ نصف شب صدایی بلند به گوش فارسه کی گفتی: «داماد آمونداره! به اونه پیشواز بیشید!»^۷ اوں وخت همه تأ باکره بیدار بوستیدی و خوشأنه چراغانه آماده کودیدی.^۸ نادانان، دانایانه بوگفتیدی: «ایمچه شیمی روغنه آمره فدید، چون آمی چراغان کره خاموشه به».^۹ اما دانایان جواب بدھدی: «فندیم، چون روغن آمی همه تأنه ره کفاف نیبه. بیشید جه اوشانی کی فروشد، شیمی ره بھینید».^{۱۰} اما زمانی کی اوشان روغن فیگیفتنه ره بیرون بوشوبید، داماد فارسه و باکره بائی کی آماده بودی، اونه آمره به جشن عروسی بوشودی و در دبسته بوبوسته.^{۱۱} جه آن پس باکره بائی دیگرم فارسدی و بوگفتیدی: «ای آقا، ای آقا، دَرَه آمی ره وأکون!»^{۱۲} اما داماد اوشانه بوگفتنه: «براستی شمره گویم کی، من شمره نشناسم».^{۱۳} پس مراقب بیبید، چون جه اوں روز و ساعت خبر نأریدی.

قطارأنه مثل

^{۱۴} آسمانه پادشاهی مردی مأنستن خواهه بوستن کی تصمیم سفر داشته. اوں خوخادمانه دَخَدَه و خو امواله به اوشان بیسپرده؛^{۱۵} هر خادمی يه به اندازه اونه ظرفیت، به ایته پنج قنطار فده و به دیگری دو تأ و به اویته ایته فده. اوں وخت راهی يه سفر بوبوسته.^{۱۶} مردی کی پنج قنطار فیگیفتنه بو، بی معطلي شروع به تجارت بوکوده و پنج قنطار دیگر سود بوکوده.^{۱۷} هجور اونى کی دو قنطار داشته، دو قنطار دیگرم سود بوکوده.^{۱۸} اما اونى کی ایته قنطار داشته، بوشو و زمینه بکند و خو ارباب پوله قائمه کوده.

^{۱۹} بعد از مدت طولانی، اون خادمانه ارباب، وأگر دسته و او شأنه جه حساب بخواسته. ^{۲۰} مردی کی پنج قطار فیگیفته بو، پنج قطار دیگرم خو آمره بأورده و بوگفته: «ارباب، به من پنج قطار بیسپردی، آنم پنج قطار دیگه کی سود بوكودم.» ^{۲۱} ارباب جواب بدنه: «آفرین، ای خادم خوب و آمين! در چیزهای کم آمين بویی، پس تره چیزهای زیادی رو خواهم نشن. بیاً و تی اربابه شادی میان شریک بوبون!» ^{۲۲} خادمی کی دوتاً قطار فیگیفته بو، بمو جلو و بوگفته: «دو قطار بیسپردی، آنم دو قطار دیگه ای کی سود بوكودم.» ^{۲۳} ارباب جواب بدنه: «آفرین، ای خادم خوب و آمين! در چیزهای کم آمين بویی، پس تره چیزهای زیادی رو خواهم نشن. بیاً و تی اربابه شادی میان شریک بوبون!» ^{۲۴} اون وخت خادمی کی ایته قطار فیگیفته بو، جلو بمو و بوگفته: «چون دانستم کی مردی بداخل ایسی و جه جایی کی نکاشته بی، درو کونی و جه جایی کی نپاشانه بی، جمعه کونی، ^{۲۵} پس بترسم و تی پوله زمینه میان قایمه کودم، آنم تی پول!» ^{۲۶} ارباب جواب بدنه: «ای خادم شرور و تنبل! تو کی دائستی جه جایی کی نکاشته دارم، درو کونم و جه جایی کی نپاشانه دارم، جمعه کونم، ^{۲۷} پس چرا می پوله به صرافان فنده بی تا وختی کی جه سفر وأگردم، پوله با اونه سود پس فیگیرم؟ ^{۲۸} اون قطاره جه اون فیگیرید و فدید به اونی کی ده قطار داره. ^{۲۹} چون به هر کسی کی داره، بیشتر فده خواهه بosten تا به زیادی بدأره، اما اونی کی ناره، حتّی اونچیم کی داره، جه اون فیگیفته خواهه بosten. ^{۳۰} آن خادم بی فایده بیرون تاریکی میان تاؤدید، جایی کی گریه و دندان دندان رو سائیده خواهه بosten.»

روز داوری

^{۳۱} وختی کی انسانه پسر خودشه جلال و شکوه آمره و همه‌تاً فرشته‌یانه آمره بایه، خو تخته پرشکوه رو خواهه نیشن ^{۳۲} و همه تأ قومان اونه و رجه حاضر خواهده بosten و اون چوپانی مائستن کی گوسفندانه جه بُزان جدا کونه، مردمانه به دو گروه تقسیم خواهه کودن. ^{۳۳} اون گوسفندانه در راسته طرف و بُزانه در چپه طرف قرار خواهه دئن. ^{۳۴} جه آن پس او شانیه بی کی در راسته طرفه اون ایسه‌دی، خواهه گفتنه: «بأييد ای پئره جه برکت فیگیفته‌یان،! و پادشاهیه به ارت ببرید کی، جه ابتدای جهان شیمی ره آماده بوبوسته بو. ^{۳۵} چون گوشنه بوم، مره غذا فده‌دی؛ تشنه بوم، مره آب فده‌دی؛ غریب بوم، مره جا فده‌دی. ^{۳۶} لخت بوم، مره بپوشاندی؛ مریض بوم، مره عیادت بمودی؛ زندانی بوم، مره ملاقات بمودی.» ^{۳۷} اون وخت پارسایان جواب خواهده دئن: «ای آقا، کی تره ویشته بیده‌ایمی و تره خوراک فده‌ایمی، یا تشنه بیده‌ایمی و تره آب فده‌ایمی؟ ^{۳۸} کی تره غریب بیده‌ایمی و تره جا فده‌ایمی و یا تره لخت بیده‌ایمی و تره بپوشانه‌ایمی؟ ^{۳۹} کی تره مریض یا زندانه میان بیده‌ایمی و به ملاقات بموايمی؟» ^{۴۰}

پادشاه در جواب خواهه گفت: «براستی شمره گویم، اونچی کی ایته جه می کوجه‌دانه برأرانه ره بوکودیدی، در واقع می ره بوکودیدی.»^{۴۱} اون وخت پادشاه اوشانی یه کی در چه طرف اون ایسه‌دی، خواهه گفت: «ای ملعونان، جه من دوره بید و به آتش جاودانی بیشید کی، ابليس و اونه فرشته‌یانه ره آماده بوسنده.»^{۴۲} وختی ویشه بوم، خوراک فنده‌دی. تشه بوم، مره آب فنده‌دی.^{۴۳} غریب بوم، مره جا فنده‌دی. لخت بوم، مره نپوشانه‌دی. مريض و زندانی بوم، به می ملاقت نمودی.»^{۴۴} اوشان جواب خواهد دین: «ای آقا، کی تره ویشه و تشه و غریب و لخت و مريض و زندانی بیده‌ایمی و تره خدمت نوکودیمی؟»^{۴۵} اون در جواب خواهه گفت: «براستی شمره گویم، اونچی کی ایته جه آن کوجه‌دانه ره نوکودیدی، در اصل می ره نوکودیدی.»^{۴۶} پس اوشان به مجازات ابدی وارد خواهد بوسن، اما پارسايان به حیات ابدی.

۲۶

عیسی قتله توطئه

^۱ وختی عیسی همه آن گبانه به آخر فارسانه، به خوشگردانه بوگفته: ^۲ «دانیدی کی دو روز دیگر عید پسح فارسه و انسانه پسره تسليم خواهد کودن تا به صلیب بیشه.»^۳ اون وخت سران کاهنان و مشایخ قوم، کاهنه اعظمه کاخه میان کی، قیافا نام داشته. جمعه بوسنیدی ^۴ و جلسه بیگفتیدی کی، چطو کلکه امره عیسایه دستگیره کونیدی و به قتل فارسانیدی. ^۵ ولی گفتیدی: «نه عیده روزان، مبادا مردم شورش بوکونیدی.»

عیسی تدهین در بیت عنیا

^۶ در اون وخت کی عیسی در بیت عنیا، شمعون جذامی خانه میان ایسا بود، ^۷ ایته زنای مرمره طرفه امره جه عطر خیلی گیرانقیمت اونه و رجه بمو و وختی عیسی سفره‌سر نیشته بود، اونه سر فوکوده. ^۸ شاگردان چون آنه بیده‌دی، عصبانی بوبوسنیدی، بوگفتیدی: ^۹ «آن اسراف چی وسینه؟ آن عطره تائستیمی به قیمت خیلی گیران بفروشیمی و به فقرا فدیمی.»^{۱۰} عیسی بفهمسته و بوگفته: «چرا آن زنه ناراحته کونیدی؟ اون می ره کار خوبی بوکوده داره.»^{۱۱} فقیرانه همیشه شیمی امره داریدی، اما من همیشه شیمی و رجه نیسم.^{۱۲} آن زن با فوکونه آن عطر می بدنه رو، در واقع مره دفنه کونه کونه ره حاضره کوده داره.^{۱۳} براستی شمره گویم؛ در تمام دنیا، هر جا کی انجیل موعظه بیه، آن کار به یاد اون زن وأگویا خواهه بوسن.»

یهودا خیانت

^{۱۴} اون وخت یهودای اسخريوطی کی ایته جه دوازده‌تا شاگرد بو، سران کاهنان و رجه بوشو^{۱۵} و بوگفته: "چقدر مره خواهیدی فدن تا عیسایه به شومان تحويل بدم؟" اوشأن سی تأ سکه نقره اونه فده‌دی.^{۱۶} جه اون وخت، یهودا به دونبال فرصت بو کی، عیسایه تحويل بده.

آخرین شام

^{۱۷} در اویین روز عید فطر، شاگردان عیسی و رجه بمودی و واورسدی: "کویه خواهی تی ره تدارک بیدینیم تا شام پسحیه بونخوری؟"^{۱۸} عیسی اوشأنه بوگفته کی بشد شهر، فلاں شخصه و رجه و اونه بوگوید: "استاد گویه «می وخت نزدیکه بوسنیه، خواهم آدابه پسحیه می شاگردانه آمره تی خانه میان بجا باورم».^{۱۹} شاگردان هوجور کی عیسی بوگفته بو، بوکودیدی و پسحیه تدارک بیده‌دی.

^{۲۰} شب فأرسه و عیسی خو دوازده‌تا شاگرده آمره سفره‌سر بینیشته.^{۲۱} شام خوردنه وخت، عیسی بوگفته: "براستی شمره گویم کی، ایته جه شومان مره به دشمن تحويل خواهه دئن".^{۲۲} شاگردان خیلی ناراحته بوسنیدی و ایته ایته جه اون واورسه‌ایدی: "آقا، من کی اون شخص نی‌یم؟"^{۲۳} عیسی جواب بده: "اونی کی خو دسته می آمره کاسه میان تاؤده، همون مره تحويل خواهه دئن".^{۲۴} انسانه پسر هوجور کی درمورد اون بینویشته بوبوسته، خواهه شوون، اماً وای بر اون کسی کی، انسانه پسره به دشمن تحويل بده. اونه ره بهتر بو کی، هرگز بدنیا نومویه.^{۲۵} اون وخت یهودا، اونه تحويل دهنده در جواب بوگفته: "استاد، من کی اون شخص نی‌یم؟" عیسی جواب بده: "تو خودت بوگفتی!"

^{۲۶} چون هنوز مشغول خوردن بید، عیسی نانه فیگیفته و بعد از شکرگزاری پاره کوده و شاگردانه فده و بفرماسته: "فیگیرید، بونخورید. آن می بدنه!"^{۲۷} جه آن پس جام فیگیفته و بعد از شکرگزاری اونه فده شاگردانه و بوگفته: "شومان همه جه آن بونخورید.^{۲۸} آنه می خون در عهد جدید کی آمرزش گونایانه خیلی‌بنه ره فی‌وه.^{۲۹} شمره گویم کی جه محصوله آن انگور ده نخواهم خوردن تا روزی کی، شیمی آمره می پئره پادشاهی میان، اونه تازه - تازه بونخورم."

^{۳۰} اون وخت بعد از سروودی کی بخواندیدی، به سمت کوه زیتون راه ڈکفتیدی.

پیشگویی پطرسه انکار

^{۳۱} اون وخت عیسی اوشأنه بوگفته: "امشب شومان همه می وسین لغش خواهید خوردن. چون بینویشته بوبوسته:

«چوپانه خواهم زَن

و گوسفندانه گله پخشنه خواهد بوستن.»

^{۳۲} اما بعد از آنکی زنده بم، پیشتر جه شومان به جلیل خواهم شون. ^{۳۳} پطرس در جواب بوگفته: "حتی اگر همه بخاطر تو بلغزد، من هرگز نخواهم لغزن." ^{۳۴} عیسی اونه بوگفته: "براستی تره گویم کی هن امشب، پیشتر جه آنکی خرس بخوانه، سه بار مره انکار خواهی کودن!" ^{۳۵} اما پطرس بوگفته: "حتی اگر لازم ببه تی امره بیمیرم، تره انکار نخواهم کودن." شاگردان دیگرم هجور بوگفتیدی.

جتسیمانی باع

^{۳۶} اون وخت عیسی خوش‌آگردانه امره به جایی بنام جتسیمانی بوشو و اوشانه بوگفته: "آیه بینیشید تا بشم اویه، دعا بوكونم." ^{۳۷} جه آن پس پطرس و زبدی دوتا پسرانه خو امره بيرده، در حالی کی مکدر و ناراحت بو. ^{۳۸} اشانه بوگفته: "جه ناراحتی زياد، مَردن دارم. آیه بيسيد و می امره بيدار بيسيد." ^{۳۹} جه آن پس ايمچه جلو بوشو، خاک رو بكته و دعا بوكوده: "پئر جان، اگر امكان داره آن جامه جه من فيگير، اما نه به می خواسته بلکي به تی اراده." ^{۴۰} اون وخت خوش‌آگردانه ورجه وأگرسته و اوشانه بيده کی خوفتدي. پس پطرسه بوگفته: "آيا نتأستيدی ساعتی يه می امره بيدار بيسيد؟" ^{۴۱} بيدار بيسيد و دعا بوكونيد تا آزمایش نبييد. روح مشتاقه، اما جسم ناتوان! ^{۴۲} پس ايبار دیگر بوشو و دعا بوكوده: "پئر جان، اگر امكان نأره آن جام نو خورده جه من بگذره، پس اوچی کی تی اراده يه، انجام ببه." ^{۴۳} وختي وأگرسته، اشانه بازم خوفته بو بيده. چون اشانه چومان سنگينه بoste بيد. ^{۴۴} پس ايبار دیگرم اشانه به حال خودشان بنه و بوشو برای سومین بار همون دعایه تكرار بوكوده. ^{۴۵} جه آن پس شاگردانه ورجه بمو و اشانه بوگفته: "آيا هنوزم خوفته دی و استراحت کونيدی؟ الان زمان مقرر فارسه داره و انسانه پسر به گوناه‌کاران تسلیم به. ^{۴۶} ويريزيد، بيشيم، الان می تحويل دهنده جه راه فارسه."

عيسي گرفتار بosten

^{۴۷} عیسی بازم کره گب زهای کی یهودا، ایته جه اون دوازده نفر، ایته گروه بزرگی امره با چُمق و شمشیر مسلح، از طرف سران کاهنان و مشایخ قوم، جه راه فارسه. ^{۴۸} اونه تحويل دهنده همراهانه علامتی فده بو و بوگفته بو: "اون کسی يه کی ماچی دهم، همونه؛ اونه بیگرید." ^{۴۹} پس بجي معطلي عيسایه نزدیکه بoste و بوگفته: "سلام، استاد!" و اونه ماچی بده. ^{۵۰} عیسی اونه بوگفته: "ای ريق، تی کاره انجام بدن." اون وخت اوشان جلو بمودی. عیسی سر فووستیدی و اونه بیگيفتیدی. ^{۵۱} در آن وخت

ایته جه عیسی همراهان دست به شمشیر ببرده، اونه فکشه و ایته ضربه به خدمتکار کاهن اعظم بزه و اونه گوشه ووه.^{۵۲} اما عیسی بفرماته: "تى شمشيره غلاف بوکون؛ چون هر کي شمشير فکشه، شمشيره آمرهيم کوشته به.^{۵۳} آيا فکر کونى کي نتائم هه الأن جه مى پئر بخواهم کي، بيش از دوازده قوشون فرشته مى کمکه ره او سه کونه؟^{۵۴} اما در آن صورت کيتاب مقدسه پيشگويي چطرو حقیقت پيدا خواهه کودن؟"

^{۵۵} در آن وخت عیسی خطاب به جماعت بوکوده و بوگفته: "مگر من راهزنم کي چُماق و شمشيره آمره مى گيفته ره بموداريدي؟ من هر روز معبده صحنه ميانى نيشتمه و تعليم دئمه و مره نيگيفتيدي.^{۵۶} اما اشأن همه رخ بدھ تا انبیا پيشگويي تحقق پيدا کونه." اون وخت همه تأ شاگردان اونه تركه کوديدی و فرار بوکوديدی.

عیسی، شورای یهوده و رجه

^{۵۷} اوشأن کي عيسايه گرفتاره کوده بيد، اونه کاهن اعظم قیافا و رجه ببردیدی. علمای دین و مشایخ در اویه جمعه بوسته بيد.^{۵۸} اما پطرس دورادور جه عیسی دونبالسر بوشو تا کاهن اعظم خانه حیاط فارسه. پس بوشو بو دورون و قراولانه آمره بینیشته تا آخر کاره بیدینه.^{۵۹} سران کاهنان و تمامی اهل شورا بدونبال پيدا کودنه دلایل و شواهدی نادرست عليه عیسی بوده تا اونه بوکوشیدی؛^{۶۰} اما هر چند کي شاهدان دروغين زيادي جلو بمودی، چنين چيزی پيدا نوکوديدی. سرآخر دونفر جلو بمودی^{۶۱} و بوگفتيدی: "آن مرد بوگفته داره، « من تأنم خدا معبده ویرانه کونم و اونه سه روزه ميان از نو چاکونم ». "^{۶۲} اون وخت کاهن اعظم ویريشته و عيسايه بوگفته: "هیچ جوابی ندي؟ آن چيه کي، بر عليه تو شهادت دهيدی؟"^{۶۳} اما عیسی هوطو ساكت بيسه. کاهن اعظم اونه بوگفته: "تره به خدای زنده قسم دهم کي، آمره بوگويي آيا تو مسيح، خدای زنده پسری؟"^{۶۴} عیسی جواب بدھ: "هطويه کي گويي! و شمره گويم کي جه آن پس انسانه پسره خواهی دئن کي، راسته دسته قدرت نيشته و آبران آسمانه رو آموندأره."^{۶۵} اون وخت کاهن اعظم خو ليباسه چاك بزه و بوگفته: "کفر بوگفته! ده چي حاجت به شاهده؟ الأن کي اونه کفره بیشنوستيدی،^{۶۶} شيمى حكم چيه؟" در جواب بوگفتيدی: "اونه سزا مرگه!"^{۶۷} اون وخت عیسی ديمه رو فيلى فوكوديدی، اونه بزه ايدي. بعضی يانم اونه کشیده بزدی^{۶۸} و گفتيدی: "ای مسيح، نبوت بوکون و بوگو چي کسى تره بزه؟"

پطرسه انکار

^{٦٩} ولی پطرس خانه بیرون، حیاطه میانی نیشته بو کی، ایته کنیز اونه ورجه بمو و بوگفته: "تونم عیسای جلیلی امره بوبی!" ^{٧٠} اما پطرس همه تأنه ورجه انکار بوکوده و بوگفته: "نائم چی گویی!" ^{٧١} جه آن پس بوشو به حیاطه دره ورجه. اویه ایته کنیز دیگر اونه بیده و مردمه بوگفته: "آن مرده‌یم عیسای ناصری امره بو!" ^{٧٢} پطرس آندفعه‌یم انکار بوکوده و قسم بوخورده کی "من آن مرده نشناسم." ^{٧٣} کمی بعد، جمعی کی اویه ایساً بید، جلو بمودی و پطرسه بوگفتیدی: "شکّی نی یه کی، تونم ایته جه اوشانی! جه تی لهجه پیدایه!" ^{٧٤} اونوخت پطرس قسم بوخورده و بوگفته: "لعت خدا بر من اگر آن مرده بشناسم!" همون لحظه خروس بَخَدَه. ^{٧٥} اون وخت پطرس عیسی گبانه بیاد بآورده کی بوگفته بو: "پیشتر جه آنکی خروس بخوانه، سه بار مره انکار خواهی کودن!" پس بیرون بوشو و ناراحتی امره گریه بوکوده.

۲۷

یهودا خودکشی

^١ صبح زود، همه سران کاهنان و مشایخ جمعه بوسنیدی، همدیگره امره مشورت بوکودیدی کی عیسایه بوکوشیدی. ^٢ پس اونه دست بسته ببردیدی و به پیلاتوس والی تحويل بدهدی. ^٣ وختی یهودا، اونه تحويل دهنده بیده کی عیسایه محکوم بوکودیدی، جه خو کار پشیمانه بوسنده و سی تأ سکّه نقره‌یه به سران کاهن و مشایخ وأگردنه و بوگفته: ^٤"گوناه بوکودم و باعث بوبوستم ایته بی گوناه خون فیوه." اما اوشان جواب بدهدی: "به آمان چی؟ خودت دئنی!" ^٥ اون وخت یهودا سکّه‌یانه معبده میانی زمینه رو فوکوده و بیرون بوشو و خودشه به دار بزه. ^٦ سران کاهنان سکّه‌یانه جه زمین جمعه کودیدی و بوگفتیدی: "آن سکّه‌یانه معبده خزانه میانی تأوهدن جایز نی یه، چون خون‌بهایه." ^٧ بعد از مشورت، اون پوله امره، کوزه‌گر مزرعه‌یه بِهدَه تا اونه غربیان قبرستان چاکونید. ^٨ آنه وسین اون محل تا امروز به "مزرعه خون" معروفه. ^٩ به آن طریق، ارمیای نبی پیشگویی حقیقت پیدا کوده کی، بوگفته بو: "اوشان سی پاره نقره‌یه او سه‌دیدی، یعنی قیمتی یه کی قومه اسرائیل بر اون بَنَدَی" ^{١٠} و اونه امره کوزه‌گره مزرعه‌یه بِهدَه، جوری کی خداوند مره امر بفرمائسته بو.

عیسیٰ پیلاتوسه و رجه

^{١١} اما عیسیٰ والی و رجه بیسه و والی جه اوں وأورسہ: "آیا تو یہودہ پادشاہی؟" عیسیٰ جواب بدہ: "ھجورہ کی، تو گوئی!" ^{۱۲} اما وختی کی سران کاہنان و مشایخ اتھاماتی بر اوں وارد بوکو دیدی، اوں هیچ جوابی ندہ. ^{۱۳} پس پیلاتوس جه اوں وأورسہ: "نیشنوی چقدر چیزان بر علیه تو شہادت دھیدی؟" ^{۱۴} اما عیسیٰ حتّیٰ به ایته اتھام جواب ندہ. آطوبی والی خیلی تعجب بوکو ده.

^{۱۵} والی رسم آن بو کی عیدہ موقع ایته زندانی یہ به انتخاب مردم آزادہ کونہ. ^{۱۶} در اوں زمان زندانی معروفی بنام "بارآتا" زندانی بو. ^{۱۷} پس وختی کی مردم جمعہ بوستیدی، پیلاتوس جه اوشأن وأورسہ: "چی کسی یہ خواہیدی کی، شیمی رہ آزادہ کونہ، بارآتا یا عیسیٰ معروف به مسیح یہ؟" ^{۱۸} انه به آن خاطر بوگفتہ کی دائستہ عیسایہ جه حسودی به اوں تسلیم بوکو دیدی. ^{۱۹} وختی کی پیلاتوس تخت داوری رو نیشتہ بو، اونه زن پیغامی اونه رہ اوسمہ کو ده کی: "آن مردہ بی گوناہه امرہ کاری نوہداشت، چون امروز خوابی دربارہ اوں بیدهدارم کی، خیلی مرہ عذاب بده." ^{۲۰} اما سران کاہنان و مشایخ، قومہ تشویق بوکو دیدی تا بارآتا آزادی و عیسیٰ مرگہ بخواهد. ^{۲۱} پس وختی والی وأورسہ: "جه اوں دوتا، کویتہ یہ شیمی رہ آزادہ کونم؟" جواب بدھدی: "بارآتا یہ". ^{۲۲} پیلاتوس وأورسہ: "پس عیسایہ معروف به مسیحہ امرہ چی بوکونم؟" همه تاً بوگفتیدی: "به صلیب فکش!" ^{۲۳} پیلاتوس وأورسہ: "چرا؟ چی بدی بوکو داره؟" اما اوشأن بلندتر فریاد بزدی: "به صلیب فکش!"

^{۲۴} چون پیلاتوس بیده کی ده تلاش بی فایدہ یہ، حتّیٰ ترسه یہ کی شورش بیه، آب بخواسته و خودستانه مردمه جلو بوشوتہ و بوگفتہ: "آن مردہ خونی می گردن نی یہ. خودتائی دائیدی!" ^{۲۵} مردم همه در جواب بوگفتیدی: "اونه خون امی گردن و امی زاؤنہ گردن ببے!" ^{۲۶} اوں وخت پیلاتوس، بارآتا یہ اوشأنه رہ آزادہ کو ده و عیسایہ پایی بزه و بیسپردہ تا به صلیب فکشید.

عیسایہ رشخنه کو دن

^{۲۷} پیلاتوسه سربازان عیسایہ والی کاخه صحن ببردیدی و تمام سربازان اونه دور جمعہ بوستیدی. ^{۲۸} اوشأن عیسایہ لختہ کو دیدی، لیباس ارغوانی رنگ اوں رہ دوکو دیدی. ^{۲۹} و تاجی جه خار بیافتیدی و اونه سر بَدَی و چوبی به اونه راسته دست فدھدی. اوں وخت اونه ورجه زانو بزدی و مسخره کونان گفتیدی: "سلام بر یہودہ پادشاہ!" ^{۳۰} و اونه رو فیلی فوکو دیدی. چوبه جه اونه دست

فیگیفتیدی و اونه سر زئیدی.^{٣١} بعد از آنکی اونه رشخانه گیفتیدی، لیباسه اونه تنے جه بیرون باوردیدی و خودشه لیباسه اون ره دوکودیدی. جه آن پس اونه بیرون ببردیدی تا به صلیب فکشیدی.

به صلیب فکشنه عیسی

^{٣٢} وختی کی بیرون شوئوندویود، به مردی جه اهالی قیروان بنام شمعون برخورد بوکودیدی و اونه وأداشتیدی کی عیسی صلیبی حمل بوکونه.^{٣٣} وختی به مکانی بنام جلجتا کی به معنی کاسه سره، فأرسهایدی،^{٣٤} عیسایه شرابی کی زردابه آمره قاطی بو، فدهدی. عیسی چون اونه بچش، نخواسته بخوره.^{٣٥} وختی کی اونه به صلیب فکشیدی، اونه لیباس تقسیم کودنه ره، خوشانه میان قرعه تأوده‌دی.^{٣٦} در اویه به اونه نگهبانی بینیشتیدی.^{٣٧} و هم، تقصیرنامه‌ای به آن عبارت لوحی رو بینویشتیدی و اونه اونسره جور نصب بوکودیدی: "آنه عیسی، یهوده پادشاه!"

^{٣٨} دوتأ راهزنم اونه آمره به صلیب بوشودی؛ ایته در راسته طرف و اویته در اونه چه طرف.^{٣٩} رهگذران خوشانه سره تکان بدده‌دی و ناسزاگویان^{٤٠} گفتیدی: "ای(تویی)، کی خواستی معبده ویرانه کونی و سه روزه اونه چاکونی! خودته نجات بدن! اگر خدا پسری، جه صلیب بیجیر بیا!"^{٤١} سران کاهنان و علمای دین و مشایخم اونه رشخانه گیفتیدی و گفتیدی: "دیگر آنه نجات بده، اما خودشه نتائنه نجات بده! اگر اسرائیله پادشاهیه، الان جه صلیب بیجیر بایه تا اونه ایمان باوریم.^{٤٢} اون به خدا توکل داره. پس اگر خدا اونه دوست داره، الان اونه نجات بده. چون ادعا کوده کی، خدا پسره!"^{٤٣} اون دوتأ راهزنم کی اونه آمره به صلیب بیدی، هجور اونه توهین کودیدی.

عیسی مرگ

^{٤٤} از ساعت شیش تا نه، تاریکی همه جای اون سرزمینه بیگیفته.^{٤٥} نرديک ساعت نه، عیسی با صدای بلند فریاد بزه: "ایلی، ایلی، لاما سَبَقْتَنِی؟" یعنی "می خدا، می خدا، چرا مره ترکه کوده‌بی؟"^{٤٦} بعضی جه حاضران وختی آنه بیشتوستیدی، بوگفتیدی: "الیاسه دَخَنَه."^{٤٧} ایته جه اوشان بی معطلی بدووسته و ابری‌یه باورده، اونه جه تُرشه بوسته شراب پوره کوده و ایته چوبه سر بنه و عیسی دهانه ورجه ببرده تا بخوره.^{٤٩} اما بقیه بوگفتیدی: "اونه به خودش حال بتن تا بیدینیم الیاس اونه نجات دئنه ره آیه؟"^{٥٠} عیسی ایبار دیگر فریاد بزه و خو روحه تسلیم بوکوده.^{٥١} همون لحظه میانی، محرابگاهه پرده جه بوجور تا بیجیر دوپاره بوبوسته. زمین بلرزسته و سنگان بیشکافتیدی.^{٥٢} قبرآن بازه بوستیدی و خیلی جه مقدسانه بدنان کی دفنه بوسته‌بید، ویریشتیدی.^{٥٣} اوشان جه قبرآن بیرون بمودی و بعد از

عیسی رستاخیز به شهر مقدس بوشودی و خوشاًنه به خیلی جه مردم نیشان بدهدی.^{٥٤} وختی سربازانه فرمانده و اونه نفرات کی مأموران نگهبانی جه عیسی بوده، زمین لرزه و آن همه رویداده بیده‌دی، سخت بترسه‌ایدی و بوگفتیدی: براستی اون خدا پسر بو.

^{٥٥} خیلی جه زناکاًنم اویه ایسا بیدی و جه دور نیگاه کودیدی. اوشأن جه جلیل عیسی دونبالسر روانه بوسه بیدی تا اونه خدمت بوکونیدی.^{٥٦} اوشأنه میان مریم مجذلیه و مریم، یعقوب و یوسف مار و زبدی پسرانه مارم ایسا بید.

عیسی تدفین

^{٥٧} غروب وخت، مرد پولداری جه اهل رامه، بنام یوسف کی، خودش عیسی شاگرد بوبوسته بو، ^{٥٨} پیلاتوسه ورجه بوشو و عیسی جسد بخواسته. پیلاتوس دستور بده اونه فدید.^{٥٩} یوسف جسد اوشه‌ده، ایته کتابه میان بیپیچانه^{٦٠} و ایته مقبره میان کی تازه خوره جه سنگ بتراشته بو، بنه و ایته پیله سنگی مقبره دهانه جلو بغلطانه و بوشو.^{٦١} مریم مجذلیه و اویته مریم در اویه مقبره جلو نیشته بید.

مقبره داروغه‌یان

^{٦٢} روز بعد، کی بعد از روز تهیه بو، سران کاهنان و فریسیان پیلاتوسه ورجه جمعه بوسنیدی و بوگفتیدی:^{٦٣} ای آقا! بیاد داریم کی، وختی آن گمراه کوننده زنده بو، گفتی؛ «بعد از سه روز خواهم ویریشتن.»^{٦٤} پس دستور بدید مقبره‌یه سه روز نگهبانی بوکونیدی، نوکونه اونه شاگردان باییدی و اونه جسد بودوزدیدی و مردمه بوگوییدی کی اون جه مُرده‌یان ویریشته. کی در آن صورت آن آخرین فریب، جه اویین فریب بدتر خواهه بوستن.^{٦٥} پیلاتوس جواب بده: "شومان خودتأن داروغه داریدی. بیشید و اونه اوچور کی صلاح دئیدی، حفاظت بوکونید."^{٦٦} پس بوشودی و مقبره سنگه مُهر و موم بوکودیدی و داروغه‌یانی در اویه بندی تا جه مقبره محافظت بوکونیدی.

عیسی رستاخیز

بعد از شبّات، صبحدم جه اویین روز هفته، مریم مجذلیه و اویته مریم به مقبره دئنه ره بوشودی.^{٦٧} ایدفعه‌یی زمین لرزه شدیدی رخ بده. چون خداونده فرشته جه آسمان نازله بوسه و به سمت مقبره بوشو و سنگه اونه جلو جه کنار بغلطانه و اونه رو بینیشته. آون فرشته دیم، آسمانه برقه

مأنستن تابسته و اونه لیباس برفه منأستان سفید بو.^٤ داروغهيان جه ترسه اونه دئن به لرزه دکفتيدى و مُردهيائنه مأنستن بوبوستيدى!^٥ اون وخت فرشته زنائنه بوگفته: "نوهترسانيد! دانم کي بدونبال عيسايه مصلوبىد.^٦ اون ، آيه نيسه، چون هوطو کي بفرماسته بو، ويريشته! بآيد جايى کي اون خوفته بو، بيدينيد.

^٧ جه آن پس بىمعطلى بيشيد و اونه شاگردانه بوگوئيد کي «اون جه مُردهيائان ويريشته و جه شومان پيشتر به جليل شه، و در اویه اونه خواهيد دئن». الان شمره بوگفتم!^٨ پس زنائكان ترس و ذوق آمره بىمعطلى جه مقبره بیرون بوشودى و شاگردانه ورجه بدووستيدى تا آن واقعه يه اوشانه خبر بدidi. ^٩ ايدفعه يى عيسى اوشانه آمره رودررو بوبوسته و بوگفته: "سلام بر شومان!" زنائكان جلو بمودى و اونه پايانه جير بکفتيدى و اونه پرستش بوکوديدى.^{١٠} اون وخت عيسى آشانه بفرماسته: "نترسيد! بيشيد و مى برأأنه بوگوئيد کي به جليل بشد. در اویه مره خواهد دئن."

داروغهيانه گزارش

^{١١} وختى کي زنائكان در راه بوديدى، تعدادى جه داروغهيان به شهر بوشودى و تمام ماجرايه به سران كاهنان گزارش بدهدى.^{١٢} اوشانم بعد از ديدار و مشايخ آمره مشورت کودن سربازانه پول زيادى فدهدى و ^{١٣} بوگفتيدى: "باید مردمه بوگوئيد کي، «اونه شاگردان شبانه بمودى وختى کي آمان خوفته ييم، اونه جسدە بدوژه دى».^{١٤} و اگر آن خبر به والى گوش فارسه، آمان خودمان اونه راضى خواهيم کودن تا شيمى ره مشكل ايجاد نيه." ^{١٥} پس اوشان پوله فيگيفتيدى و طبق اونچى کي اوشانه بوگفته بيد، انجام بدهدى و آن داستان تا به امروز يهوديانه ميان شايشه يه.

مأموريت بزرگ

^{١٦} اونوخت يازده تا شاگرد به جليل، به کوهى کي عيسى اوشانه بفرماسته بو، بوشودى.^{١٧} چون عيسايه اویه بيده دى، اونه پرستش بوکوديدى. اما بعضى يان شك بوکوديدى.^{١٨} اون وخت عيسى جلو بمو و اوشانه بفرماسته: "تمام قدرت آسمان و زمينه ميان مره بيسپرده بوبوسته داره.^{١٩} پس بيشيد تمام قومانه شاگرد چاکونيد، و اشانه بنام پئر، پسر و روح القدس، تعميد بديد.^{٢٠} و اوشانه تعليم بديد کي، هر اونچى کي شمره آمر بوکوده دارم، بجا باورد. الان من هر روز تا آخر زمان شيمى آمره ايسم!"